

ANY VI.

NÚM. 228

BARCELONA 6 JANER 1893

Amalia Morroc

UN ALTRE 93

POBRETS de nosaltres aquest any!
Aquest acabament de números d' any que fan la dotzena justa (9 y 3 dotze) es terrible; fa posar pell de gallina.

Després del Centenari de Colón potser vingui 'l Centenari de *Thermidor*.

Será tant convencional que 's vulga la meva por, pero per lo mateix qu' es convencional veig á demunt nostre la *Convenció*.

Las Tullerías del caciquisme nacional ¿serán arrasadas per la *Dena Rahó* de la Miseria?

¡Qui sab!...

A cada boca de carrer pot succehir que aixequin una guillotina 'ls descamisats de la nació, los que van sense camisa perque vagin ben planxats 'ls que ab sas fenomenals *planxas* son causa de nostra ruina.

Y es molt probable que 'ls descamisats rebin l' auxili dels que duhentne, de camisa, 'ls hi aixecan á cada cambi de situació.

Aixís opina 'l porter de casa que com mes adobs de sabatas fa, menos s' adoba.

Si 'l deixessin fer (diu ell) posaría unas mitjas solas á la Espanya que la deixaría com nova.

Com qu' es de molta vida y te un bon pahidor, gracias á Deu, es dels de la *Commune*.

En cada banch de taberna hi veu Dantons; per la Riba no mes topa ab Marats; y de Robespierres, segons ell, los pedrissos de la Rímbia de Santa Mónica n' están plens.

Tots ells son partidaris de la guillotina: (no 'ls pedrissos, 'ls que hi seuhen).

¡No se n' hi girará poca de feyna al tranvía *de foch* de San. Andreu aquest any!... Com qu' es la guillotina nostra...

Lo sabaterot de la porteria sab que mas ideas son bastant *conservadoras* (de lo meu): per aixó lo día primer d' any, en compte de felicitar-me, va llensarme aquesta indirecta, tot estirant lo nyinyol:

—Ja ha arribat l' altre 93, senyor Josepet: *ojo*, que 's prepara l' segona edició; com si diguessin: la segona part del *Terror*.

Y com jo li contestés alló de que "*nunca segundas partes fueron buenas*," se va empipar de tal manera, que ab lo *tira peu* 'm deixá convençut.

Ell, que 's diu Simón, sempre té la taleya de retreure al famós sabater Simón de la Historia, á qui va confiar-se lo petit *Delfin* de la corona de Fransa, en aquella época. Diu que, pel seu nom, está destinat á ser lo digne successor d' aquell *murri* d' ataconador de París, si vingúes lo cas.

A n' el senyor del tercer pis que 's diu senyor Lluiset y es empleat del Govern, y á sa senyora, la senyora María Antonia, *comadrona de la Real Casa*, 'ls te pronosticat que farán la mateixa fi de Lluís XVI y María Antonieta.

A n' el fideuher del xanflá, no mes perque 's diu Francesch y es *girondi*, vull dir, gironí, l' ha condemnat á fer mort d' ánech.

Lo sastreret del portal d' *enfrente* qu' es un *reformista*,

dich, reformador de pessas de cos y calsas; lo taberner de mes avall, qu' es un *fusionista* que ha *fusionat* mes aygua ab vi que vi ab aygua; lo barber del cantó, un *possibilista* que en quant á *pelar* parroquians no veu res impossible; y 'l vidrier del cap-de-munt qu' es mes *carlí* qu' els porrons que ven, son las víctimas designadas pel *pegot* pera ser sacrificadas en honra y gloria del 93 d' ara.

Aixís es que 'l nostre barri sembla un cementiri desde cap d' any: per davant de casa ningú gosa passarhi: no se sent ni un *piu* en tota la escala: no mes se sent xiular al senyor Simón á la entrada, tot picant *sola*.

Y com ell assegura que de *pegots* com ell, que la portin tramada, n' hi ha un verdader batallió per las escaletas que estavan esperant un altre 93 com candelletas, d' aquí que jo, tremolant, exclami ab molta por com al principi:

—¡Pobrets de nosaltres aquest any!

J. BARBANY.

LOS REYS

L' infantó surt del llit ab camiseta
cridant á sa mareta
que 'l porti á obrí 'l balcó,
per veure 'l que 'ls *bons Reys*, la nit passada,
desafiant al vent y á la gebrada
li hagin portat; mireulo, pobrissó!

D' un salt s' enfilá dalt d' una cadira
y tras dels vidres mira
sorpresa alegrement,
un caball, una bomba, una pilota,
turróns, neulas... igual la llista tota
que en cartas demanava als Reys d' Orient.

Y creu que á n' élls sas lletras arribaren
y que bronzents passaren,
en braus camells montats,
á deixarli al balcó laminaduras
y juguets, com á n' altres criaturas,
quan tenian com éll somnis daurats;

sins que palpa d' un cop vritat y trama
y diu, aixó es *camama*,
al cap d' un parell d' anys:
mes gran, reflexionant en lo que ans feya,
deixa de creure molt de lo que creya,
y exclama al fi, ja plé de desenganys:

—¡Qué n' hi ha, que n' hi ha de cosas que als pobles preo-
é igual son que las trampas dels *Reys* y del *tió*! (cupan
¡que n' hi ha d' ideas tontas que 'l lloch de 'l cert ocu-
pan y deuen sé extingidas un jorn, per la rahó!

JORDI MONTSERRAT.

ACUDIT

Un senyó que tenia privat 'l fumar á son fill, un xicot de 10 anys, que no obstant sabia que fumava, un cop li diguè:

—Lluiset, fesme un cigarrillo.

—No 'n se fé, li contestá 'l xicot.

—¿Y donchs com t' ho arreglas per fumar?

—Molt senzillament; jo compro los cigarrillos fets.

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

¡PARLEM CLARS!

A LOS SECTARIS DEL FANATISME. (1)

Son lo vostre patrimoni,
fanátichs insustancials,
los *Set pecats capitals*;
¡Tot lo mon n' es testimonil
No hi ha virtut que os aboni,
ni consciencia que no os deixi,
ni rahó que no os coneixi,
ni noblesa que os aclami,
ni cap fet que no os difami,
ni boca que no os maleheixi.

Si la *Superbia* toquéu,
retratada ben al viu
en vosaltres la teniu
que infalibles os creyéu.
Invocant lo nom de Deu,
sent uns grandíssims bergants,
voléu que os tingan per sants;
y escudats per lo misteri,
feu de l' altar un imperi
per esclavisá als humans.

Filla de lo vostre cor
es la *enveja* malehida,
perseguint sempre á la *vida*
ab l' imatge de la mort.
Enveja os causa la flor
per son puríssim perfum;
enveja os dóna la llum,
y fins l' ayre que 'ns oreja;
qui os preguntí: ¿Ahont es la *enveja*?
podéu respondre: ¡*Ego sum!*

1. Y adoradors de la Fulla.

No cal dirvos que la *gola*
es lo pecat que os domina;
res de bacallá y tunyina..
¡pollastres á la cassola!
perdius, llus y castanyola;
de bons vins jamay escassos;
las costellas á cabassos,
y en lloch de dir oracions
s' atipéu com tiburóns;
¡no es estrany que estiguéu grassos!

Com la incitanta manduca
fa s' inflami la materia,
la *luxuria* es vostra dèria,
sempre lo *desitj* vos truca.
L' enteniment se os trabuca,
morada 's torna la pell
de la capsa del cervell;
se os apodera 'l desvari...
¡y de qualsevol santuari
ne feu impúdich bordell!

Si la *usura* es un pecat,
sou lo pecat de la usura;
or lo vostre afany procura,
¡ab l' or se viu regalat!
En nom de la caritat,
en nom de la religió,
fent tot' hora 'l ploricó
un céntim donéu al pobre,
y després tot lo que sobra,
va á pará al vostre sarró.

Se pot dir que la *peresa*
teniu arrapada al cos;

sou personas de molt ós,
aquesta es vostra flaqueza.
¡Bona vida y ben entesa!
—penséu:—¿De fer batre 'l mall
qué se 'n treu al cap-de-vall
si al fi l' obrer mort de gana?
¡Deu mantinga á Santa Llanal
¡no som burros del treball!

Enemichs de la templansa,
odi vostra sanch respira;
fins sent impotent, la *Ira*
os alenta y la venjansa,
Lo plor del trist no os amansa
per combatre á la suprema
rahó, teniu per sistema
la forsa d' un cor poruch:
¡no teniu á mà un trabuch...
ens tireu un anatema! (2)

¡Ah, imbecils! que per morals
os teniu, y si os mireu
en vosaltres trobaréu
los *Set pecats capitals*.
Malvats, avaros, sensuals,
la superbia per escut;
sou y sempre haveu sigut,
corbs que ab cadávres feu festa;
nuvols que porteu tempesta
y escarni de la virtut.

JOSEPH M.ª CODOLosa.

1. O... una denuncia.

¡Qu' es amor?...

Amor, palabra de dulzura, que enardece el corazón, pasión de hembra y varón... reyes, pobres, papas, ricos, cuerdos, locos, necios... todos sienten amor, hasta los *micos*.

P. O.

Resposta á mon amich, P. Oromí.

A la pregunta que 'm fás
poca cosa 't respondré
pero n' obstant, lo paré
que jo 'n tinch format, sabrás.

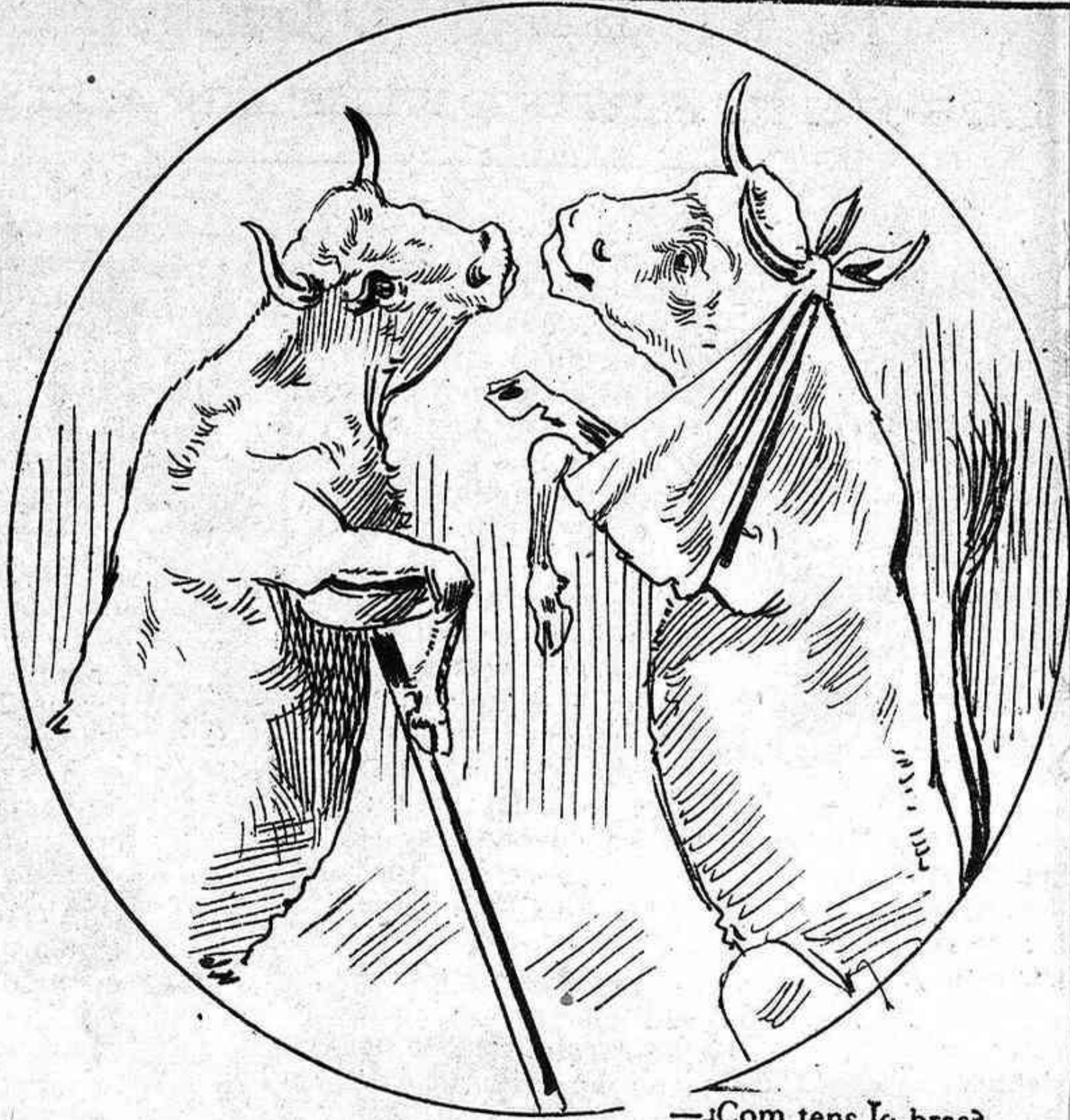
La paraula, *amor*, denota
una gran estimació,
fill d' una *perturbació*
que al sentir-la, 'l cervell nota.
L' *amor*, es una passió
que junt ab nosaltres neix,
y que com nosaltres, creix,
igualment que la rahó.
Endormiscat en lo cor
duránt la nostra infantesa,
desconeixém sa puresa

é ignorém lo seu valor.
Sentim una *convulsió*
y aquell sentiment desperta...
ja no tens ditxa complerta
sempre mes, vius de il·lusió.
Ton pensamet s' ha ficsát
en 'un sér, en una dona;
per tot la veus, sa persona,
calma y *amor* t' ha robat.
Enamorats, persistím
per obtení 'l seu afecte,
no mirém may si es perfecte
perque sens *ell*, no vivím.
Lo que proba, y no es mentida,
que no existeix, no, l' *amor* (?)
sinó un *desitx* bastant *fort*
que posa en perill la vida.

Las miradas que doném
á la noya que 'ns agrada,
no es amor, es fogarada
que ab ella son cor cremém;
y un cor que mes tart llensém
ab la virtut barrejada,
es sols... una *capritxada*
que dura... 'l temps que gosém.
Un *desitj* que tots sentim
y ab l' amor lo confoném;
avuy l' amor, 'l trobém
si un bon capital tenim.
Y l' amor, en conclusió,
segons ma poca experiencia
es... una gran conveniencia,
qual fi es la *reproducció*.

R. ROCAVERT.

GLOSOPEDA

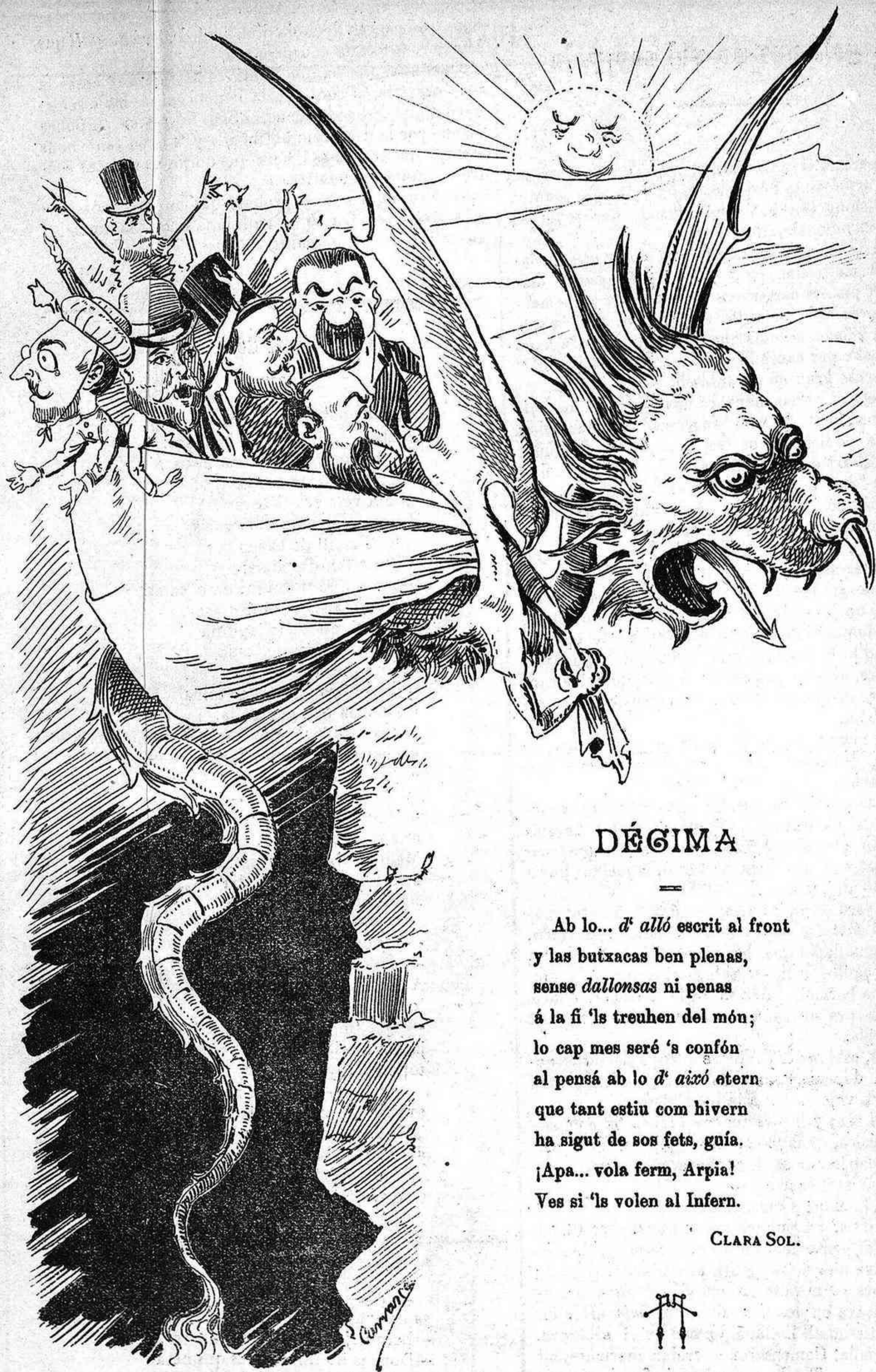

—¿Com tens lo bras?
—A hir se 'm va reventar,
—Feste da una mirada
—¿Jo? ¡Ca! ¡Qui se 'ns menji, que reventi!

Carnasco

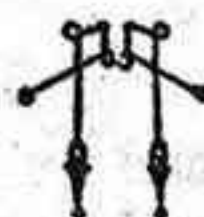
—Vos dich que no entrarán
—Pero home... si aquesta carn encare purga.

DÉGIMA

Ab lo... d' alló escrit al front
y las butxacas ben plenas,
sense dallonsas ni penas
á la fi 'ls treuhen del món;
lo cap mes seré 's confón
al pensá ab lo d' aixó etern
que tant estiu com hivern
ha sigut de sos fets, guía.
¡Apa... vola ferm, Arpia!
Ves si 'ls volen al Infern.

CLARA SOL.

Un gall que no val cap pela

LA Pepeta es la noya mes simpática y rodantxona del carrer de la Sorpresa, no cal dir que reunint condicions tan bonas es envejada per totas las solteras *jamonas* del vehinat.

L' historia d' aqueixa noya, creu lector que t' impresionaria moltissim, puig, desde que nasqué dalt d' un quart pis del carrer dels Frares hasta lo moment que te la presento, sa vida es un llarch pati, es una d' aquellas vidas atzarosas que comensant per la mort del pare acaba per caure la qui la sofreix al poder d' una mare sense grau de parentesch.

Es modista de bonas mans, es una de las millors *oficialas* del regiment de tant engrescadoras donzellas; en fi, es una modisteta que val tant pel art de robar cors, com pel art de las costuras.

De nuvis "mes de cent en horas vintiquatre," formalment, alló que se 'n diuhen nuvis verdaders, sols un n' ha tingut, es aqueix en Jaimito.

Jaimito ara es soldat, per aixó no son pocas las cartas jurantse amor que diuhen *no me olvides*, ni pocas las promesas que 'l tal Jaime ha fet á la simpática modista. Es un jove aixirit com un pèsol, rossét, ab ulls qu' es impossible 'l mirarlos. Ara es cabo; en lo regiment, no hi ha pas cap mes *sorge* que 'l guanyi á tirar la barra, al joch de pilota y á enfosquir las capas de llustre propietat dels seus companys; es una *alhaja*, pero bona.

Abans de marxar al servici formava part d' una societat coral, desempenyant lo paper de tenor y per cert qu' allavors era bastant *tanoca*.

Un jorn, lo día del sant patró de la societat aquella, acordaren celebrar-lo ab gran solemnitat, organiant al efecte grandiosas festas; y no cal dir que tractantse del patró d' una societat coral, aqueixa havia de festejar-lo ab coros.

Arrivá lo jorn de la festassa; lo públich invitat ompli de *gom á gom* lo saló d' actes y com á invitada, allí comparegué la vehina del carrer de la Sorpresa, sens faltarli agulla 'n lloch; estava alló que se 'n diu, feta una dona hermosa. Arrivá 'n lo crítich moment que 'l coro 's preparava á entonar l' himne al sant que 'ls protegía.

En Jaumet, estava allí pel dessempenyo del difícil aper, del qual depenia l' éxit de la colectivitat, quan per sa dissort vejé entrar á la bella Pepa.

Comensá 'l cant y 'l jove tenor oblidava 'ls compassos de la música, pels compassos que sentía 'l cor; oblidava 'l paper que se li confiava per lograrne un qu' encare havia d' executar-lo.

¡Lo qu' es l' amor! ¡Com ens arrastra!

¡Lo tenor falla! Lo públich murmurava, pero ell, ¡ca barret! tenia 'l pensament en los cels de mel y de felicitat, sonmiava una ditxa futura y oblidava la present; estava fixadota sa mirada en los ulls d' aquella hermosa, no pensava en los *las*, ni ab los *mis*, ni ab los *sols*, pro moltissim ab la lluna de mel que l' esperava.

¡Lo tenor falla! Comensaren á cridar murmurejant los seus companys. Tot l' auditori tenia fixa la vista 'n ell quan advertit per últim de la situació 'n que 's tro-

bava, sofocat, en lloch de donar un *do* doná un *gall* que feu riure á tota la concurrència.

Qualsevol creuria que 'l *gall* comés havia d' esser la seva cayguda; al contrari, la Pepeta, noya molt sentimental, al acabar l' himne, doná lo *pesam* al pobre Jaume per la desgracia obtinguda y 's feren tant bons amichs, qu' encare es l' hora que duran las amistat sentre 'ls citats personatjes.

¡Lector, aquí veurás probat, que no sols pot conquistarse una noya ab un gall de la fira, sinó també ab un gall de l' propia cullita!

J. BERNAT DURÁN.

La vigilia dels Reys

UN pobre nin está al llit malalt... d' ell á prop sa mare: —¿Qué m' han de dú aquesta nit los reys, exclama 'l petit girant vers ella la cara? La mare, esclata un somris que es espill de lo seu cor y mirantlo, diu aixís: —¿Sabs qué 't durán, mon encís? lo mes gran y hermós tesor. La salut, qu' es la juguina del mon la mes delicada, la joya mes rica y fina que á voltas un ¡ay! no atina en tenirla ben guardada. —¿La salut? ¿Y que es aixó? exclama lo nin, ma mare? —¿No sabs 'l qu' es fill?

—Jo, no

—Donchs es lo que 't manca ara estant aixís malaltó.

Mentres aixó están parlant arriba 'l metje—Bon dia ¿Qué tal?

—Miri, anem passant

—Veyam, com está l' infant...

—sembla qu' avuy té a'egria.

Al ser á dintre 'l doctò

lo nin torna á dir rient:

—¿Qué 'm durán los Reys de bó ja qu' he sigut bon minyó tot enguany?

—Un rich present—

exclama mentres abaixa

la vista 'l metje, mol trist,

y murmura ab veu mes baixa

lo que li durán, ja es vist,

sinó s' alivia, una caixa!

J. TARRÉ Y R.

EPÍGRAMA

—¿Per qué ven 'ls ous tan cars? va di una raspa á 'n Manel.

—Perque jo 'ls vench de la terra.

—Donchs no tingui mes quimera que també 'ls pendré del cel.

J. C.

LLETANIA DE LAS SOLTERAS

resada per ellas mateixas

MENTRAS moltes que no son gayre macas se casan nosaltres 'ns quedem pera llavò.—*Kyrie eleison.*

Aqueixas poden lluhir un trajo nou cada dia en lo passeig y nosaltres no tenim mes que 'l que portem á sobre.—*Christe eleison.*

Vinga prompte un marit que 'ns tregui de penas.—*Christe audinos.*

Sant Matrimoni.—*Ora pro nobis.*

Sant nuvi rich.—*Ora pro nobis.*

Sant marit manso.—*Ora pro nobis.*

Sant vestit de lo millor.—*Ora pro nobis.*

Sant galanteig continuo.—*Ora pro nobis.*

Sant capritxo satisfet.—*Ora pro nobis.*

Santa conveniencia.—*Ora pro nobis.*

Santa coqueteria.—*Ora pro nobis.*

Santa carretel-la ab dos caballs.—*Ora pro nobis.*

Joves galants que tingan ganas de casarse.—*Ora pro nobis.*

Pares complacents y mares que fassin 'ls ulls grossos.—*Ora pro nobis.*

Vestits, cotxes y joyas.—*Ora pro nobis.*

Dels que no buscan mes que passá 'l temps.—*Liberanos domine.*

De quedar solteras.—*Liberanos domine.*

Del treball.—*Liberanos domine.*

Dels que sigan tan pobres com nosaltres.—*Liberanos domine.*

Que trobem aviat lo marit que desitjem.—*Te rogamus audi nos.*

Si potser que siga rich y tonto.—*Te rogamus audi nos.*

Que 'l marit que trobem nos digui constantment aquelles melosas paraulas que tant nos agradan com: Hermosa, pitera, *más vale tu cuerpo andando, que mil doblitas rodando*, etc.—*Te rogamus audi nos.*

Que algún pobre home carregui aviat ab la nostra pell.—*Te rogamus audi nos.*

Que tingan nostres marits (quan los tinguem) mes paciencia que *Job* y que encare que 'ns enganyem mútuament, visquem ab felicitat.—*Te rogamus audi nos.*

Los nostres desitjos son molt justos y nostras queixas molt fundadas.—*Exaudi nos domine.*

Mira, Senyor, que ja 'ns cansém d' esser solteras y com los anys passen, ab greu pena, y 'ls joves d' avuy dia no mes buscan noyas ab *cacau*, estém propensas á tenir que vestir imatjes.—*Miserere nobis.*

Oremus.—Gracias te darém, Senyor, ab un goig tan extraordinari, que las que avuy no semblan mes que mestras d' estudi, per lo stacas, allavors semblarán lo *vidal del nassos* y 't farém dir misas, si com totes creyém, nos treus de la vida soltera y 'ns concedeixes lo que 't demanám ó siga: Casarnos, riquesas, contemplacions y moltes y variadas diversions.—*Amén.*

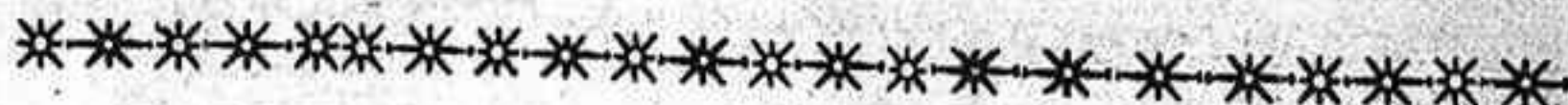
R. BALCELLS BELLVÉ.

A UNA PLANXADORA

Oh! tu planxadora
qu' en tot lo vehinat
la palma t' emportas
per saber planxar;
que 'ls enagus deixas
molt enmidonats
perque quan caminis
ne fassin *tric trac*,
que 'ls colls y petxeras
ne sabs enllustrar
deixant las camisas
bonicas, brillants...
que prisas las gorras
qu' ab la planxa fas
zig-zags y tabellas...
que 'l blau ne sabs dá;
qu' ab lo teu gran garbo
y ab ta gracia y sal
los cors encadenas
y las voluntats:
sápigas hermosa
que 'l cor m' has robat
que quan ab tu penso
me poso malalt
de tant que Cupido
per tu m' ha fletxat
qu' ab tas miradetas
m' has fet perdre l' cap
y m' moro de pena
sí molt aviat
tant com jo t' estimo
no 'm vols estimar...
—Ahont va aquest tanocal
qué s' haurá pensat?
si no fuig li tiro
la planxa pel cap.

JOAN MANUBENS VIDAL

DIALECH

Vols dirme, mareta meva,
qué 'm durán los Reys d' Orient?
—Te durán confituretas,
pastas y hasta algún juguete;
després quan serás mes gran
te portarán un fusell
y tindrás d' aná á la guerra
á lutzá y morí per ells.
—¿Y si 'm matan?

—Oh! si 't matan,
á mi 'm matarán també.
Or ó sanch tenim que dalshi,
y es sols sanch lo que tu tens.
—Donchs per durme aquestas cosas
que jamay vingan los Reys.

J. MIRALLES.

En Pau es un calsassas en tota la extensió de la paraula.

Certa matinada notá trepitjadas sospetxosas en son hort, y...

—¡Hola, hola!—va exclamar aixó será algun lladregot.

Arrivada que fou la nit, en Pau se posá de vigíllancia...

Fins que, un bulto bellugadis, va compareixe á dalt de la tapia.

Aquet bulto no era mes qu' aquest subjecte...

Que no portava altres intencions que las d' enfilarse cap al quarto de la mestressa.

Pro poch devia importar aixó á n' en Pau, puig vá exclamar tot satisfet—¡Allá ray! ¡allá si que no hi trobará pas els quartos!

NOSTRE RETRATO

Lo de la célebre baillarina D.ª Amalia Monroc es lo que continua avuy en la nostra popular galería.

Aquesta artista que fa alguns anys está entre nosaltres, ha compartit ab la Rossi y altras celebritats coreogràficas las glorias de la escena en la que ha recullit aplausos en gran.

Teatros

PRINCIPAL

La funció del día d' Ignocents, serví d' ocasió pera demostrar las agudesas xispejants del Sr. Diaz y lo bon humor del Sr. Gimenez, que ab lo desempenyo de la mesonera del drama *D. Alvaro*, 'ns feu passar un rato deliciosíssim.

L' estreno de *Judith de Welf*, contra lo que era d' esperar, no fou presenciat per los lligats-renaixensos, per lo tant, donada la poca importancia que per los concurrents imparcials ó paganos te dita obra, 's veje favorescuda d' escassíssima concurrencia que rebé ab molta fredor tan colossal tragedia, com diuhen los moderns shaksperians. Ni tant sols fou cridat l' autor. ¡Ingrats!

La segona representació donada lo diumenje á la nit fou tan desgraciada com la primera. Creyém que la *Judith* quedarà retirada del cartell y del repertori de la companyía.

La Sta. Cobeña en la nit de son benefici pogué convencers de las moltas simpatías que ha sapigut captarse per son clar talent y progressius adelantos, havéntseli tributat una ovació després de lo monólech *Dia completo*, que lo recitá admirablement. Las obras *La bola de nieve* y *Esos son otros Lopez*, obtingueren una execució inmillorable tant en conjunt com parcialment, haventhi obtingut justos y calurosos aplausos la beneficiada y los Srs. Calvo, Gimenez, Cuevas y Bello. Lo camerino se veje ple de artístichs y elegants regalos. Nostra enhorabona.

Pera avuy está anunciat lo benefici del primer actor senyor Calvo (Ricardo) qu' entre haver escullit *En el seno de la muerte*, representat per ell per primera vegada, y las innumerables simpatías que té, tant per ser fillas sevas, com per ser heredadas del seu may prou plorat germá Rafel, fan creure que hi haurá un ple fenomenal.

Se preparan las últimas funcions de la companyía, venint després per un reduhit número de funcions l' actriu francesa Mme. Judic y pera després... la empresa ho sap. Deu volguernos dar una sorpresa.

CIRCO BARCELONÉS

Aplausos delirants de entussiasme, un lleno colossal, y moltíssims infantils regalos, fou la nota del benefici del nen Palop, que cantá lo Jorge de la *Marina* ab un art increíble tant per la potencia com per la claretetat de sa preciosa veu. Molt be lo secundá lo nen Valdivieso, qu' en la escena de la borratxera se portá á l' altura d' en Ruiz (verdader mestre en aquest género).

La sarsuela *Cadiz* si be 'n conjunt no ha obtingut tan notable desempenyo, serví pera poder fer gala de sas mone-rías la nena de 5 anys, Assumpció Balanzategui, aixís com també sa companyera inseparable.

NOVETATS

Volém creure que la gatada *Lo baró de Carcassona*, estrenada en lo día d' Ignocents, fou encarregada á última hora y escrita per lo tant á corre cuyta, puig en ella hi trobarem á faltar tot lo necessari pera poguerse representar en altres días (com s' ha fet) que no fossin lo día destinat á las etzagalladas teatrals.

Esperém que lo Sr. Moragas sabrá trobar lo moment de vindicarse de tal descalabro ó desacert.

Lo melodrama de gran aparato, titulat *Luisa (la saeta)* original, hasta cert punt, del Sr. Moreno Gil (puig se 'm ha dit que son argument te molt que veure ab las aventuras d' una florista) s' estrena avuy.

La setmana entrant ne parlarém y haurém vist si beguerem ab bonas fonts, pero ab tot celebrariám de son bon éxit, ja que sabém que la Empresa hi ha fet gasto de consideració, confiant lo decorat als mestres escenógrafos senyors Soler y Rovirosa, Urgellés, y Chia, haventse construit tot lo indispensable á fi de posar *La Luisa* á la altura de que 'ns té acreditat la rumbosa empresa d' aquest teatro.

ROMEA

Lo benefici del Sr. Goula resultá esplendit en palcos y platea pero flux en las *altas regions*.

La Comedia del Sr. Casanovas estrenada aquella nit es una filigrana que lluhirá molt mes lo dia que 'ls artistas la dominin; ab tot y la falta de seguritat que va notarshi, va deixá satisfet del tot al públich que cridá al autor á las taules ab insistencia.

Los coros y bandas de cornetas baix la direcció del Mestre Goula (fill) superior á tot encomi.

L' ignocentada sorti condecorada ab lo consabut *quadro*. La gent vessava de per tot.

Los moros contrapuntats, de Vilanova, varen fer riure, qu' es tot quant poden pretendre los autors d' aquesta índole d' obras.

A baix lo existent, de Gumá, be, si lo fi ha de justificar los medis.

Il Rapto, molt be, magnífich, en la part musical. Per lo que toca 'l llibre, no debía fer rompre 'l magí als autors.

Lo desempenyo, en conjunt, superior, encara que la senyora Parreño, atacada d' orgasme, no pogué lluhirse com té per costum aquesta simpática actriu.

Del estreno de *Al peu de la creu* del nostre company senyor Escaler, en parlarém en lo próxim número.

TÍVOLI

Los moltíssims regalos que veje en son quarto la senyoreta Monroc en la nit de son benefici, aixís com també los moltíssims aplausos que sentí en lo ball «Czardas» y lo anyadit en lo segon acte d' *El testamento azul* son mostrats palpables de las moltas simpatías que té entre 'ls habituals concurrents al afortunat teatro del Sr. Ignaci.

Diumenje ab la may prou representada pero sempre aplaudidíssima obra *Los Sobrinos*, hi hagueren dos plens.

Diumenje próxim, últimas funcions de la temporada, pero ab *iguales perros* si be *con algunos variados collares* se reinaugurarà en la próxima setmana pera posar en escena una de las tres obras d' espectacle qu' en los talleres de la casa hi han fetas á punt de proba.

Se creu que obtindrà los honors de la preferencia la del Sr. Coll y Britapaja, titulada «La mar».

Celebrerém qu' ho sigui de diners y d' éxit per lo senyor Elías y per son mascot autor.

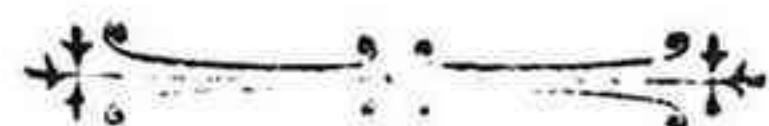
CATALUNYA

La funció nomenada d' ignocents lográ omplir lo teatro y las moltas etzagalladas cómicas que s' executaren foren tant del agrado del públich, que la empresa s' ha vist obligada á anarla repetint per enter y per petites dosis.

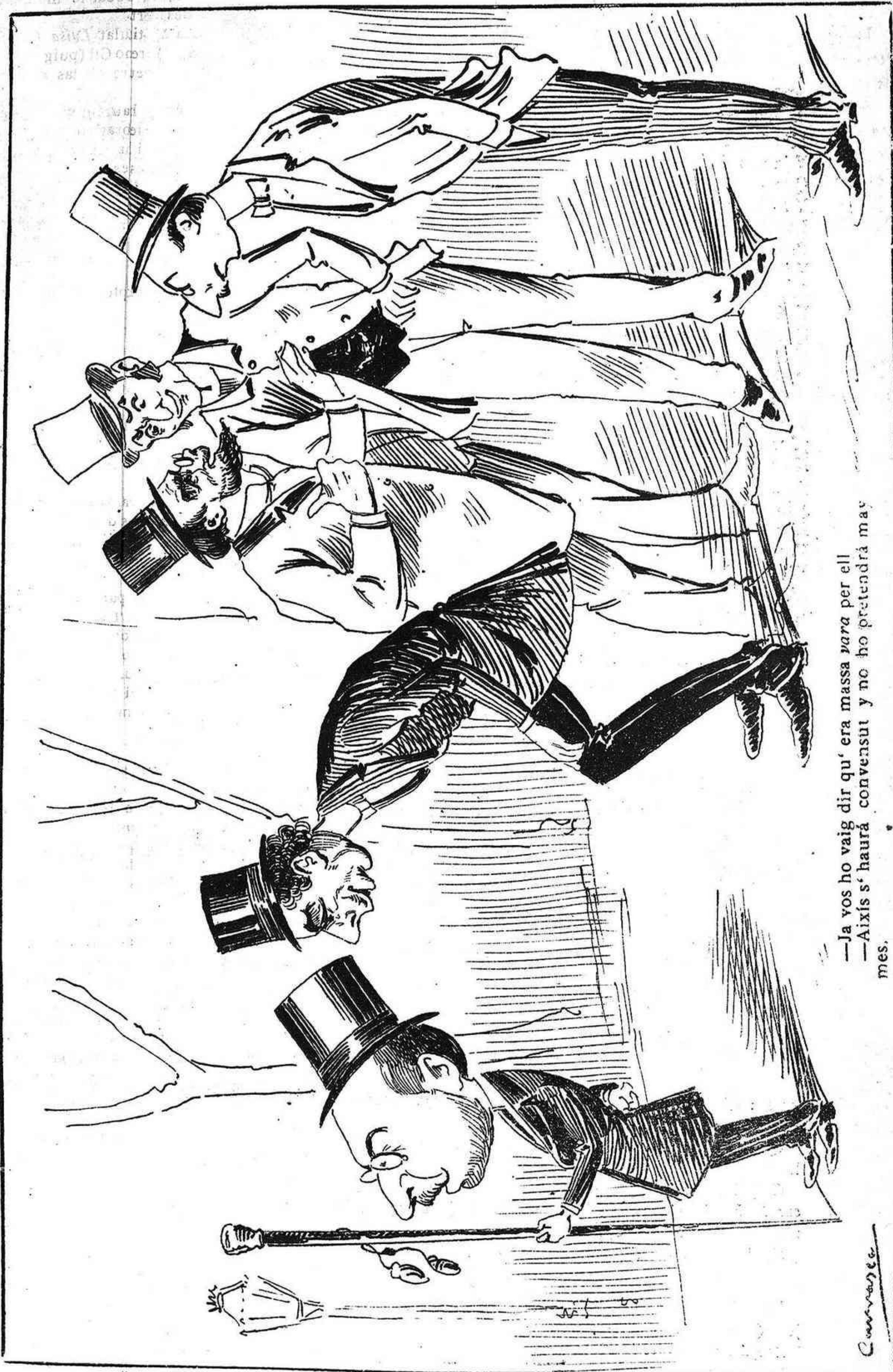
El hijo de su excelencia va donar ocasió á que la *claque* tornés á sortir de mare donant mostrats de sos escassos coneixements y de la molta barra que 'ls domina al imposarse á la concurrencia.

Se prepara *Guasin*, parodia de la ópera *Garin*. Ja fora hora que *La czarina* tingués una bona companyera de cartell.

UN CÒMICH RETIAT.

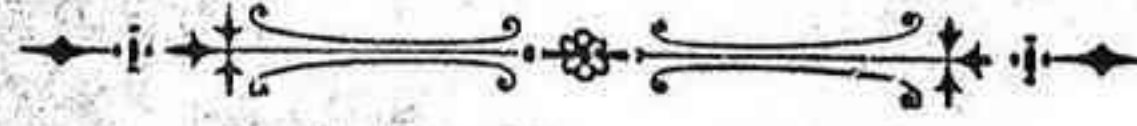
HORS DE CONCURS

—Ja vos ho vaig dir qu' era massa para per ell
 —Aixís s' haurá convenut y no ho pretendrá may mes.

Carreras

A MISSAS DITAS

SENYORETA; francament
M' ofereix vostè 'l seu cor
Y ja veu si soch traidor
Que no accepto tal present.
Y á fé qu' es molt tentadora
La oferta, li tinch de dí;
Pero no puch darli 'l sí,
Y jo sé 'l perquè, senyora.
Ja veig qu' es escultural
Y de formas delicadas,
Que te las galdas rosadas
Y te llábis de coral.
¡Ja ho veig! (no soch curt de vista)
Peró... ¡Sempre hi ha 'l però
Que destrueix la il·lússió
¡Y 'ns mostra 'l mon realista!
No puch, no puch acceptar;
¡Consideri 'l cataclisme!
¡No veu que 'm obra un abisme
Al parlarme de casar?
Vosté es rica y ab diner
Diu que felís podré viure;
¡Ab diners? ¡vosté 'm fá riure!
¡No! li dich que no pot ser?
Y aixó que ara veu tant plá,
Ni ab los diners se concilia;

¿Qué diría la familia?
¿Qué diría 'l meu papá?
¿Qué diría 'l mon enter
Quan sabría la tal nova?
¡Aixó es la lluna ab un cove;
Senyoreta, no pot ser!
No admeto lo seu retrato,
Ni jo puch donarli 'l meu
Encare que 'm sab molt greu,
Peró vaig quedar molt xato.
Ni vuy que 'm regali flors,
Ni essencias, ni cromos fins,
Ni llibres, ni redolins
Parlant d' històrichs amors.
No vuy ré. Ni 'l seu cabell
Que 'l té rós com un fil d' or.
Y no 'm parli mes d' amor
Perque 'm fá tornar vermell.
Fássim aquet sacrifici
Com també per vosté 'l faig...
Y quan surto del despaig
No 'm esperi, qu' es lleig vici.
Y encar que vosté s' agarra
Ab que 'l amor l' assessina,
Los meus companys d' oficina
Dirán que te molta barra.

Jo al veure lo seu amor
Li tinch de quedá agrahit,
Perque veig que m' obra 'l pit
D' un modo molt tentador.
Més li prego per lo tant,
Que no ho agafi tan fort
Y no 's martiritzi 'l cor;
Procuri pendre un calmant.
No pensi ab lo suicidi
Perque es molt tonto matarse,
¿Vosté desitja casarse?
¿Algú fará 'l burricidil
Y en sí, es precis persuadir-la
De que l' amor que 'm declara;
Es tardá y ara com ara
Senyora no puch servir-la.
¿Qué diu? ¿que 'm convencerá?
¿Que tracta de secuestrarme?
¡Senyora, no puch casarme!
¿No li he dit clá y catalá?
Comprenqui que há fet salát
Y que 'l que vol no pot ser;
¿vosté creu que soch solter?
¡Doncas s' erra... Ja soch casat!

JOSEPH MOLAS.

L' estreno de *Judith de Welp* en lo Teatro Principal va fer encare mes llufa que á Madrit. Pero, que no sabia lo Sr. Gaspar que es una obra que ja no va agradar quan va estrenarse en catalá?

La concurrencia en la segona representació ó siga la nit de Cap d' any, era de quatre companys y tres coneguts.

Quina diferencia ab Romea que á las sis de la tarde ja hi havia lo quadro...

Creguim, Sr. Calvo, deixis de traduccions de obras de pá sucat ab oli y agarris del seu repertori que ja 'n te prou y n' hi sobra ab lo seu talent.

¿Que encare no hi ha vist lo llautó?

Lo próxim divendres tindrà lloch lo benefici del galán jove (eterna) de la companyia de Romea, Sr. Fuentes.

Aveyám ab quin estirabòt surtirá.

De que fará plé, segur.

De varias provincias han telegrafiat que las carns que consumeixen, están completament netas de la *glosopeda*.

Lo Gobernador de Bilbao y lo de Pontevedra s' expressan en lo mateix sentit.

Aveyám si á la fi serém los únichs consignataris de la m... porqueria.

Es lo que 's diu: tenim un *ajuntament* que ni triat.

¿Quan lo dimiteixen?

A l' Habana s' ha rebut ab gran alegría la cayguda de Romero Robledo.

«Quina popularitat»

En molts pochs días hem tingut lo gust de veure dos vegadas á nostre digníssim y apreciat general Blanco en lo Teatro de Romea.

Feya mes de dos anys que no havíam vist á dita Autoritat en aquell colisséu.

Aixó parla molt en favor del nou personal artístich de la companyia.

Ara si que som gent á l' aygua.

No n' hi havia prou ab beure vi de futxina, oli de cotó, café artificial, pá de sulfat de cals, etc. Faltava la *glosopeda*, y segons los marxants, ja estém *glosopedats* fa mes de mitj any.

Vetaquí los grans que fa tant temps no 'm puch treure de las pantorrillas.

«Lladres»

Lo nostre company de redacció Sr. Barbany nos fa sapiguer que ja es pare, per qual noticia lo felicitem, desitjant que pugui veure á son *vaslago* president del Consell de Ministres.

L' enhorabona.

Lo Sr. Corrons, representant del acreditat paper Helenina, obsequia als constants consumidors de son article, ab un bonich calendari de paret.

Aixó si que es una ganga: després de donar als fumadors una garantia de conservació dels seus pulmons, encare 'ls regalan un moble pera adornar la casa.

No comprench un modo d' obrar tan esplendit, ni vull encaparrarmhi, lo millor es dir ab don Jaume: Fumém fumém *cigarrillos* .. mentres existeixi 'l paper Helenina.

La Academia espanyola de la Llenga ha oficiat al Govern Civil qu' envihi una llista de las obras dramáticas estrenadas en aquesta provincia desde 'l primer de Janer de 1891 hasta 31 Desembre del 92 á fi de que pujan optar al premi fundat per los marquesos de Cortina.

No cal que lo jurat 's cansi... no mes n' hi ha dugas que pujan disputarse 'l premi.

La familia Carbó y La Sirena.

L' autor de la primera si que gran mal se 'n fa!..

Es lo gran critich dramátich de *La Publicidad*...

Sembla que la setmana entrant se 'n va á Cartagena la companyia dels eminents actors senyors Calvo y Giménez.

Durant la temporada que fineixen al Principal los actors castellans no 'n poden dir mal del tot.

Pero á l' empresa no li portariam pas la *quarta*.

¡Oh! y encare no sabém la classe d' espectacle qu' ha de seguir; excepció del *meteoro* Judic que ve de passada.

Y la empresa, ho sab?

Remerciém las felicitacions qu' hem rebut pel correu desitjant als remitents un bon principi y fi d' any com pera nosaltres mateixos.

Durant la *efimera* existencia arcaldesca del Sr. Tort y Martorell, sembla que regiran las ordenansas municipals en lo que respecta al nombre de viatjers qu' han d' ocupar lo tranvia.

Diu que á la plataforma del davant han de contenir sols quatre personas, y á la trasera, sis.

Está be... pero hi ha socios que ab dos ja s' ompla.

Aixís com de Torts y Martorells n' hi cabrían al menos quinze, per bandz.

BIBLIOGRAFIA

Lo Sr. Riera y Bertrán ha tingut la galanteria de remetre un exemplar de sa preciosa comedia *La Padrina* estrenada ab tant brillant éxit en lo teatro de Novetats en la nit del 8 Novembre del any passat.

Dita obra esmeradament impresa se ven á una peseta en las principals llibrerias.

Remerciém l' envio.

A sa aparició reberem l' almanach de *La Tramontana* que tan per lo módich de son preu, un ral, com per lo variat text y xispejants caricaturas recomaném á nostres lectors, ab la seguriat que 'ns ho agrahirán,

Lo important periódich de Figueras *El pensamiento* ha publicat un almanach, que regala á sos subscriptors, en justa recompensa á la bona acullida que han dat á dita publicació y que la empresa del periódich ha procurat correspondre fentlo notable e interessant tant per lo escullit text literari com per los curiosos articles y noticias que conté.

AVIS

Per la mateixa importancia del *número extraordinari*, 'ns veyém en lo cas d' aplassarlo pera la setmana entrant.

Lo bon dinar fa de bon esperar.

Repichs

Dedicat á *La Fulla*.

Tallém del *Resumen*.

Sembla que lo Prelat de aquesta *Diócesis* ha dictat las ordres oportunas pera que 's deixin de satisfacer los habers del mes actual á varis sacerdots que venen cobrant sense assistir á las parroquias ahont deuen prestar servey.

Altres abusos ha descubert lo Sr. Cos, y entre los que 's citan, mereix consignarse lo d' alguns sacerdots que cobran assignacions per dos y tres conceptes diferents sense que prestin altre servey que 'l de viure á Madrid.

Y viva la... Pepa.

A la cuenta lo Sr. Guimerá torna á estar mitj *profugo* del teatro de Novetats.

Ja ho veig... li varen posar la mel á la boca, y quan ja los *sastres* Soler, Moragas, etc, havian pres la mida dels trajos de Jesús, ara resulta que s' ha dit: *alto las secas que lo senyor ja no te gana*.

Y ara, ahont portarém las *tragerias* al Principal?

Vaja, D. Ricardo, no arrufi 'l nás.

Las novas cuotas de contribució industrial han aixecat crits de protesta per totas quatre parts d' Espanya.

¡Pobres industrials! per cada un que 'n queya, ara 'n cauran deu.

Perque encare que 's rebaixi lo cinquanta per cent, com qu' han tallat llarch, los quedarà molta tela.

Paciencia, y paga.

Qui pugui.

La brometa del Sr. Fuentes de tirar las *sabatillas* á la platea desde 'l palco escenich la nit de los *Ignocents*, va fer molt poca gracia á las personas sensatas que deploraren lo *mal gust* de tan basta ocurrencia.

Aconsellém al simpatic actor mes respecte al públich si no vol algun dia rebre algun desayre.

Consell d' amich.

Ja han vist quina *nuvolada* en la investigació municipal... En nostre concepte es una *taca d' oli* que los nostres edils no se la treuran may mes de sobre.

Quan 's topi ab algún d' ells s' ha de dir:

¡Apartat, que porta *oli*!

CORRESPONDENCIA

Anirá: Ignaci Iglesias, C. Julián Busquets, P. Pito, Epíteto, Joan Roldós, Coco, Antón Galcerán, Theolongo Bachio, V. Padrós Vidal, Guillém Torres, P. M. Gallart, J. T. R., J. Miralles, F. Kharkinyol'i, Bonavía.

Algo de Tarragoní, Joseph Cabré, Joan Mallol, F. Arolas' J. M.: La ortografia de L' *Avenç* se la poden quedar ells; nosaltres no l' admetém, Serveixis remetre los vuyt rals.

Lit. Barcelonesa, Sant Ramón, 5- Barcelona.

LA FULLA-RACA

La llicencia malehida
ab tesson perseguiré;
pot se aixi 'm vindicaré
del mal que he fet en la vida.

DEFINITIVAMENT
sortirà la próxima setmana, lo

NÚMERO - ALMANACH

Preu: **UN RAL**

LA TOMASA

ALMANACH

PERA

1893

un
RAMO

4.000/100

IDILI

L' hora de amar, bronzir la sento en l' ayre.
 ¡Primavera felissa de ma vida!
 Desclou tas flors, ab tots sos glops de flayre;
 Respón de lo cor meu à la embranzida.
 ¡Es tan bell, estimar, quan afalaga
 Lo pensament, un somni de ventura
 Y dolsa 'ns amanyaga
 D' una alenada pura
 ¡La ratxa carinyosa!
 Es tan bell, estimar, quan juntas volan
 Al esclat d' un sol bes, dos animetas;
 Quan, ambas gayas d' or y grana y rosa,
 En nostre cel de ditxa 's tornassolan
 Y enjega cansonetas
 L' aucell, pel bosch; la brisa, entre 'l fullatje;
 Lo riu, roncant; l' ona, besant la platje!
 ¡Oh! vina al cor del bosch, la prenda meva,
 Hont vull lo amor sens treva.

Lo pler, al bés de l' alba dols rodola
 Fent entre flors sa via;
 D' una lira divina aquí mormola
 Lo ritme suau, al afalach del dia;
 No 't mostris sorda, donchs: vibra y alena,
 Encesa, una alenada
 Que vaga perfumada
 Pels rulls de flayre que lo maig destrena:
 Las ombres de la nit, avergonyidas,
 S' han esfondrat com ab lo foch 'l gebre;
 Cantan las aus sas queixas eternidas;
 Panteixa 'l mon, lo bés del sol al rebre.

¡Vols que 't conti, mon be, sobre eixa alfombra
 De fullas per lo vent arredossadas
 Y á la tranquila sombra
 De brancas enllassadas,
 Lo somni qu' eixa nit m' embadalia?
 Donchs asseute aquí, ab mí, la amada mía.

La primavera, destriant de aromas
 La troca que los angels li donaren,
 Com destría la llum del sol las bromas
 Qu' en lo vel de la nit se arredossaren,
 Somreya falaguera:
 Com, de tos mots al mimo,
 Somriu mon cor; com tú, quan, encisera,

Arrancas de mon llabi un dols «¡t' estimo!»
 Jo sentía vibrar petóns de brisas
 Ab poncellas xocant que, en flor badantse,
 Vessavan indecisas
 Perfums y mes perfums, pel buyt gronxantse.
 Lo riu, bellugadís com serp de plata,
 Arrugat per lo buf del tebi oratje,
 Reflectava lo encís grat de la imatje
 Que fins al bosch mateix de gelos mata;
 Cantava 'l rossinyol; lo jorn naixía.
 Com ara, tú al costat meu asseguda
 Escoltant ma conversa, vida mía,
 Mirantme fit á fit, restavas muda.
 —¡Parla, cor meu!—jo 't deya:
 —No allarguis de mas penas
 La crudel amargor!—Llavors te veyá
 Tenint mes foch tos ulls, mes or tas trenas,
 Tos llabis mes color, mes alegría;
 Y quan ta boca breu obrirs' volía,
 Potser per ma ventura,
 Llavors vaig despertar plé d' amargura.
 ¡Adversa sort, ma sort, prenda estimada!
 ¡Quí sab lo que del somni entre 'l deliri,
 Pel goig fantasiada,
 O bé ab lo vel envolta, d' un martiri,
 M' hauría fet sentir d' amor la fada
 Que 'n vetllava jugant ab las primeras
 Ilusions de ma vida, plascenteras!
 Mes ja que en somnis no poguí sentirne
 De ta boca dolsa
 Lo mot qu' entre tos llabis potsé alena
 Delirant pera eixirne,
 Aquí, hont lo plér rebolsa,
 Dígasmel, ara, que mon cor ansia
 Oure ta veu, la enamorada mía.
 ¡M' estimas! ¿no es vritat? .. ¡oh! ¿encare callas?
 Respon; que jo en tos llabis tremolarne
 Hi mir' un mot, y sento com batallas
 Sofrint per eix secret no revelarne.
 Del deliri febril que te devora,
 En ton mirar la lluyta s' hi retrata:
 Respon, mon bé, que lo meu cor t' ho implora.
 Respon, mon bé, que ton silenci 'm mata.
 ¡M' estimas! ¿no es vritat? responme; digas:
 ¡Ah sí! m' has dit que sí: ¡benehida sigas!

FRANCESCH MARULL.

Obriu la boca y tanqueu los ulls

Semi-dolora

V ESTIT d' os, ó del que siga,
 lligant á una canya un fil
 y al cap del fil una lliga,
 per *Carnaval* un tranquil
 á glati als xicots obliga.

Tots ab la boca badada,
 (volguentla atrapar ab la boca)
 buscan la lliga ensucrada,
 qu' es, si be los llabis toca
 dificilment atrapada.

No falta algún bordegás
 que veyent no té prou manya
 per pescarla, estira 'l brás,
 pero l' os en semblant cás
 me li venta cop de canya.

Igual la *Sort*, d' os vestida
 'ns mostra ditxas sens mida
 y glatint lo nostre cor
 entorn saltem de la *Sort*
 fins á l' últim de la vida.

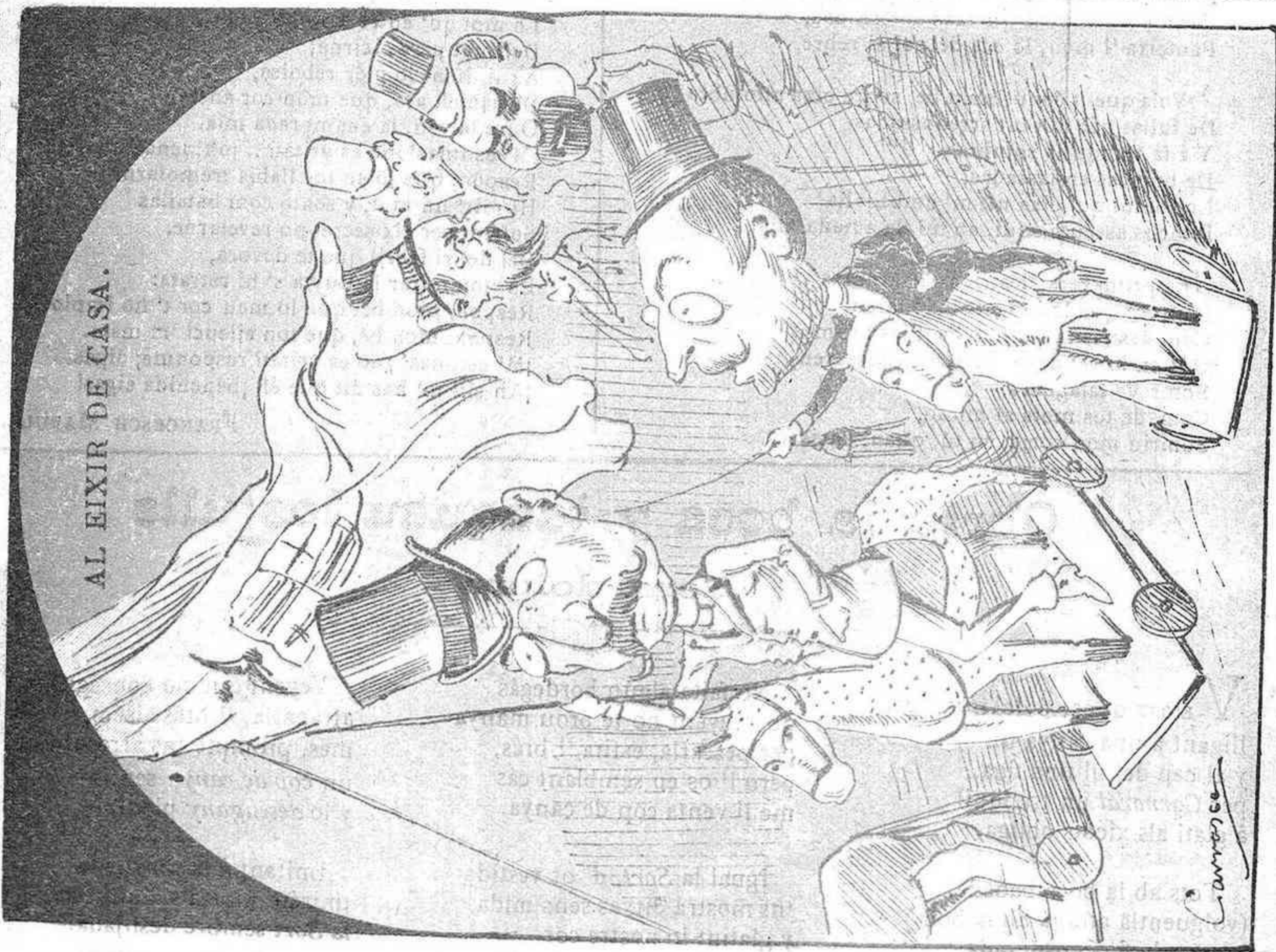
Veyent que no conseguim
 atraparla, 'l brás alsém,
 mes, prompte 'ns arrepenim,
 un cop de canya sentim
 y lo *desengany* plorém.

Imitant á la maynada
 ¡mirém mortals á qui toca
 la *Sort* sempre desitjada!
 (tenint la vista tancada
 y obrint quatre pams de boca)

JOSEPH M.ª CODOLSA.

AL EIXIR DE CASA.

Noys, fem goig... y sino plou haurem fet la gran sortida.

AL... TREURERLS D' ELLA.

Si podem eixirne ab vida jo crech que ja farém prou.

Carroce

JUDICI DEL ANY

DIALECH

1892 Be donchs... ja ho sabs... aquí ho tens;
pera mí ja ha tocat l' hora
y tinch la mort á la vora;
fésten cárrech...

(Lo marrech se 'l mira fent l' orni)

¿que no 'm sents?

1893 Prou vos sento, ¡vell taull
lo qu' estich pensant, es que
no me 'n darán cap diné
qu' aquest género es molt ful.

1892 ¿Qu' enrahonas? Ja tens sort?
de que me 'n tinch d' aná prest.

1893 Per mí si qu' esteu ben llest.
¿Que os penseu que vinch del hort?

A mí ningú m' entabana,...
y fins sé *quinze* quants son,
qu' abans de venir al mon
ja m' he fet treure la llana.
Tonto com vos no ho seré;
que os en aneu plé de taras,
y si pareu las mamparas
sabreu lo que penso fé.
No vull que del vostre heréu
com jo soch, pugan parlarne
malament, ni vull deixarne
lo mal nom que vos deixeu.
Que 'l qu' es jo, si 'm deixan fe,
deixaré recorts en gran
que creyeu qu' espantarán
si no 's muda tot en bé:
«Al que amparat ab riquesas
que, qui sab com son guanyadas,
la pega ab animaladas
de denuncias y bestiasas...
que tenint faltas comesas
á mils, vol sé un redentor
quan li valdría millor
que 's cuydés de casa seva...
á n' aquets... ¡ay, mare meval
ja suharán; no tingueu por.

—
Al concejal que... ¡pillet!
sens que 'l govern se 'n adoni,
ha reunit un patrimoni

quan abans era un pobret...
Al crítich que te un fuet
per ploma, molla ab cinisme...
al que mana ab despotisme
sent tan sols un tros de suro...
á n' aquets... jo os ho asseguro,
haig de trencalsi 'l bautisme.

—
Al negociant que, dolent,
comercia ab sanch del pobre,
en tant que á n' ell tot li sobra
y está gras, molt bo y lluent;
al policia ó agent
que si li pagan *arrossos*
poch li costa fe 'ls ulls grossos
y al infelís atropella,
los tinch de fe... á la payella!
després de ferlos... á trossos!

—
Tal volta á vos os estranya;
y ho pendreu per estropici
que fassi avuy un *Judici*
de fondo y de forma estranya;
y es qu' avuy lo mon s' afanya
pel perfecte estat, y... rés.
Sols os dich qu' hi haurá entremés
y ruxat d' aygua qu' escalda,
que lo nom que duch, no en valde
acaba ab *Noranta tres*.

CLARA SOL.

Eclipses

S' eclipsarán los membres de la Fulla quan haurán
de fastidiar á algun periódich; y es de massa valents
que son.

S' eclipsarán los concejals tapats per lo expedient d'
investigació.

S' eclipsarán moltas cuotas de Contribució per no
poder los industrials ab tan terrible pes.

S' eclipsarán los dividendos de la *Trasatlántica*.

S' eclipsarán los municipals en los llochs de des-
gracias.

S' eclipsarán... tots los pillos y desocupats, ganduls
y farsaris que viuen á l' esquena del poble. (Aquest
será total y... l' últim.)

ACONTEIXEMENTS CÈLEBRES DEL ANY PASSAT

La cayguda dels Conservadors.

Lo Centenari bufo de Colón.

Lo procés dels Fivallers.

Las maniobras de la fam.

La inundació subterrànea de Barcelona.

Lo volcán de 'l Tibidabo.

FESTAS DEL PRESENT ANY

— * —

Hi haurán las dels accionistas del Banch d' Espa-
nya á cada nova emissió de bitllets.

Las dels extrangers, cada vegada que rebin monedas
d' or y plata espanyolas.

Las públicas, lo día que despatxin als concejals cómplices
del Centenari á Colón, sense que los hi valguin
las *visitas* y novenas á la *Verge de la Roca*.

Las dels *candidats* de la Plassa Real, dedicadas á *Sant*
Eduardo M. A. L. Uquer y al patriarca *Sant Carlos de*
Yute.

Las dels *arcaldes conservadors* als gobernadors fu-
sionistas pera *conservar* lo seu *mol-estós* cárrech.

La dels matuters als buróts, barrejadas ab algún
puro de deu céntims.

La dels contratistas als ingenyers pera si pretenen
fer passar *bou per bestia grossa*.

La dels peixeters als inspectors perque 's tapin de
nás quan passin per davant de las paradas.

Y per últim las que fan las baylarinas als seus *primos*
quan volen aná á sopar.

ESPECIALITATS DELS DOTZE MESOS del any 1893

JANER.—Los gats estarán de molta barri-la y los amos de las gatas tindrán de vigilar-las, sino volen que la Societat de *La fulla* hi prengui cartas.

FEBRER.—Gran mortaldat de bacallans; de manera que la Societat de *Seguros de vidas* tindrà molts quebrantos.

MARS.—Cuydado en fer tractes dintre d'aquest mes ab personas de carácter variable, pues trobantse en son período *álgido* donarán lloch á molts disgustos.

ABRIL.—Cada gota 'n valdrá mil.

MAIG.—Los qu' hagin nascut ab la *flor al cul* la podran adinerar molt en aquest mes.

JUNY.—Aquest mes es un gran mes pera segar; los que tingan agravis rebuts y vullgan segar... alguna cosa, se 'ls farà un gran des-cuento.

JULIOL.—Un cataplasma de segí de *Pare de familia* curará los panallons mes rebeldes. En aquest mes 'l qui 's posi de panxa al sol no 's morirá de fret.

AGOST.—Los enamorats dintre d'aquest

mes, ab un salvo conducto de la Societat de *La fulla*, podran anar á dirse las sevas cosas sota los frondosos pámpols de las vinyas.

SETEMBRE.—Si abans no 'ns deixém dar una surra per los francesos, beurém lo vi tan barato que lo emborratxarse no costará cap diner.

OCTUBRE.—*Cayguda de la fulla*; gran festa per los de la Societat d'aquest nom, y repartició entre ells dels dividendos d'im-properis y malediccions qu' haurá rebut en tot lo seu any económich.

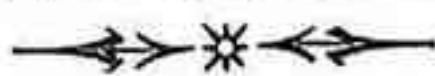
NOVEMBRE.—Avis per la distribució de las gratificacions de *La Trasatlántica*, gran vot de gracias dels accionistas á la Direcció y *Dansa macabra* dels soldats morts á bordo en temps de la guerra de Cuba.

DECEMBRE.—Gran degüello de *Caps pa-dres*, (volem dir galls d'indis) y balans general del 93, que donará un saldo lliberal enorme que farà caure las calsas de vergonya á tots los fanátichs embusteros.

Aquest mes lo tancarà la *denuncia* del in-decent y mal dibuixát ninót qu' está ense-nyant los pits y altrás cosas en la paret d'aquella casa-adefessi del carrer nou.

SERRALLONGA.

ANY NOU...

No dich: «*Vida nova*» perque tothom diu lo ma-teix.

Y ningú ho practica.

(Menos nosaltres, los casats de nou.)

Conech la *mar* de gent que viu ab l'esquena dre-ta y á la espatlla dels altres, que cad' any fan lo proposit de cambiar de vida, y, al any que vé, son tan trapellas com l'any passat.

Ja n' hi há que cambian de modo de viure siguént mes ganduls que l'any anterior ó estafant més que antes.

D'aquets no se 'n pot dir rés, al contrari en quant á ser formals; perquè, siga com vulga, cambiant de vida segueixen l'adagi.

Empró, cambiant aixís, malehit siga 'l cambi.

Hi há un mosqué de xitxarel-los que, cansats de re-bre *micos* fent l'os per las cantonadas, fan lo *resúmen* de seguir desd' any nou un nou sistema de fer patir donas, y, vé l'any següent, y son tant *Tenorios* de ca-rreró com eran.

Menos aquells que tips y cansats del mon (sens' ha-verlo vist per un forat), carregan lo *mort* al entrar á any nou, per mudar de vida.

Aquets despues renegan de l'adagi y l'estrafán fent *vida vella*.

Trobariam un *aixám* de xicotas que, per seguir lo *ditxo*, tenen *relacions* á parells, cregudas de que un any ó altre arriplegarán lo que somian.

Y passen anys sense passar un' *alma*.

Menos quan succeheix que ve l'any nou y, ó be son víctimas d'un descuyt, d'una hora tonta, ó be s'aga-fan ab lo primer viudo que passa...

Y tal dia farà un any.

Y, devegadas, tot y haventse descuydat, encare gra-cias.

¡Quants estudiants que *cursan* la carrera al voltant dels billars fan lo pensament d'estudiar de serio al entrar l'any nou, y cad' any 's repensan!

Ja n' hi han que mudan de pensar y fan nova vida l'any entrant.

Aquets son aquells que, tips d'arrós ab carbassa, atipan als seus *guetos* y, per ordre d'aquets, en comp-te de ferlos anar novament al aula, 'ls fan anar al ma-gatzém, arriuant á any nou.

No faig menció de la pila d'homes y donas que, desenganyats de tot, esperan un' altre any per' arre-plegar mes experiencia y quartos, y cad' any son mes burros y mes *pelons*.

Y com mes *pelons* y mes ases, mes criticats son á tot arreu per no haverse sapigut entendre.

Molts esperan comensar l'any per' fer economías; y com mes *estalvis*, mes deutes.

Vull dir, ab lo qu' he dit, que aixó d'*any nou, vida nova* no ho segueix ningú.

S' enten, *voluntariament*.

Ara; *per forsa*, ó per casualitat, som molts qu' hem de fer nova vida.

Los que 'ns hem d'estar, un any ó altre, de mante-nir certs vicis pera poder mantenir la dona y la cana-lla, som 'ls únichs que, casats, hem de practicar rigu-rosament y ab molta voluntat la famosa máxima, si no volém exposarnos á que l'amo 'ns tregui de casa ó á no menjar calent al cap de nou mesos.

Nosaltres, 'ls que avansém mes criaturas que llen-sols, som 'ls qu' hem d'exclamar, mal que 'ns pesi:

¡Any nou, vida nova!!

J. BARBANY.

LA MORT DEL RICH

Es veu de tots obsequiat
en aquest trance tan dú...
perque no hi falti ningú
fins á la falda hi te 'l gat.

« LO QUE SOM »
(PLANYS D' UN VERSAYRE)

NOSALTRES, los que fém versos
sense gens d' inspiració;
los que gastém papé y tinta
á tot' hora fent gargots;
los que passém tot lo día
ab la má apretant lo front
per veure si d' aquest modo
(exprementnos lo meló)
surten esquitxos que agradin
á qui 'ls tasti per dissort,
som los sérs mes infelissos
que Deu va posar al mon.

Nosaltres, no tenim mussa
que 'ns baixi ideas á doll;
no n' hi ha cap de las del coro
á qui causém compassió;
may hem vist, may en la vida,
cap d' aquellas monas nou
que segons los que las tractan
(aquells poetassos bons)

al moment qu' un las contempla
s' hi destá com *sabó moll*,
y si al Parnás s' amohinan
de los nostres prechs y plors,
'ns donan mussas *passadas*,
secas, vellas, rebregóts.
Per 'xó nostras ratllas curtas
son rancias, sens tó ni só,
y hem de criticá als *Gutierrez*,
als concejals y als *buots*,
las *pessimíssimas sogras*,
las *raspas* y 'ls seus amors,
hem de dir que en lo tabaco
s' hi troban tronxos de *còl*;
y encare, 'l que mes m' *empipa*:
hem d' explicarli á tothom
que no tenim mitja *pela*
y que badallém... de *son*.

Si fem l' amor á una noya
y ella accepta 'l nostre amor,
al saber nostra fal-lera
diu:—Vaja, tanquém de cop;

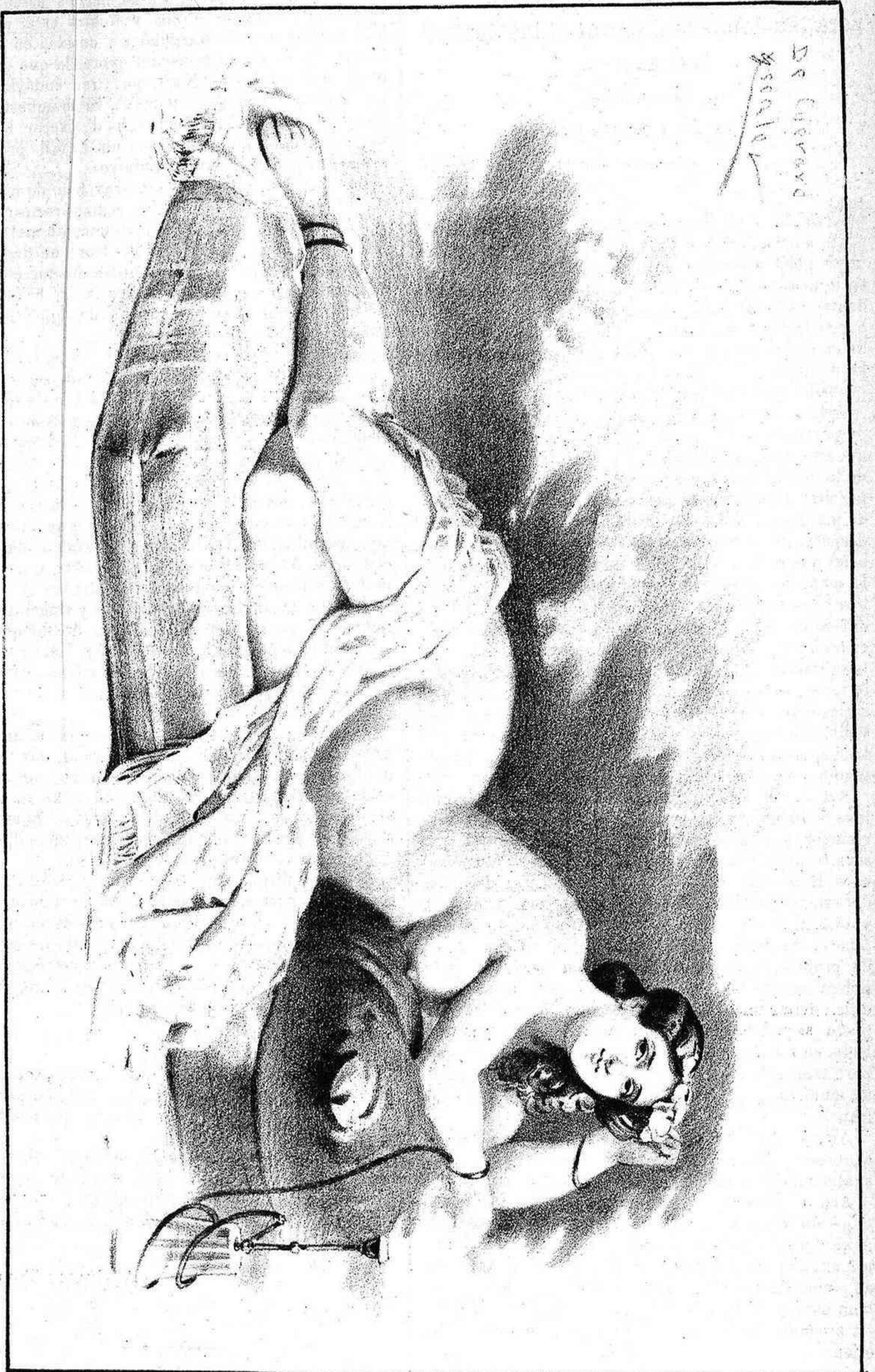
no estich per un mort de gana
que ni 's guanya 'ls *rosegons*,—
y nosaltres: gira qua
y ves per un' altra, noyl

Nos veu per primera volta
una dona, un qualsevol,
y, alló, igual que 'ns coneguessim
com solem dir, ab l' *olor*,
diuhen:—Aquest deu fer versos;
fa un posat de carrinçló...—

Y tot, perque al cap y al últim
sufrint tals tribulacions
enviém á algun periódich
nostre molt preuhat tresor
y á n' allí 'l tirin al *cove*
y contestin ab un:—NO!—

À tots los que som versayres
compadeixinnos de cor!

JORDI MONTSERRAT.

Fragment d' un quadro de Gerardo.

REGLAMENT

pera las donas que tenint fillas desitjin
ser sogras.

(A MON AMICH RAMÓN BURGAS.)

ART. 1. Tota dona que desitji colocar en matrimoni á las sevas fillas, ha de procedir, en primer lloch, á tallarse las unglas y á ocultar las dents en lo possible, ab lo fi de no atemorisar als pretendents, que solen veure en las sogras: panteras, hienas, ó gats feréstechs, ansiosos de clavar urpas y dentellada en lo cos de la víctima. Si alguna sogra cria bigoti, ha d'afeytarsel al menos día per altre, porque es cosa probada: dona ab bigoti ó es beyata ó fiera indomable.

Art. 2. Qualsevol aspirant á sogra, no 's descuydi de portar las noyas als passeitjos y reunions, procurant que vagin ben empolaynadas encare que s' ho treguin de la boca. Fá mes goig un ventre ab mitja de *secas* per dins y un vestit de seda per sobre qu' un altre plé de perdius y faysans cubert de cotò, y es mes fácil que despatxi los seus articles lo comerciant que 'ls exhibeixi que no 'l que 'ls guardi en un recò de magatzém. L' amor vol molta expansió, molta apariencia, molt boato: no 's fixa ab la senzillesa del cotò ni ab la bondat de las perdius; anhela molta llhentó, molta seda... encare que encubreixin un plat de *secas* mal amanidas. La qüestió es enganyar de moment la vista; la proba la tenim ab las banderas del Centenari: Quan van colocalas eran d' un efecte sorprendent; á la primera pluja semblavan un plet de pobre, que tot son dificultats. Lo important es que 'ls joves atrets per l' asqué mosseguin l' am y lo demès son cansòns.

Art. 3. Han de procurar las mares, quan algún jove 's dirigeixi á las sevas fillas, enterarse dels seus recursos, y hasta de si té gas á l' escala, de si á casa seva tiran *pilota* á l' olla y de si dorm ab estrenyapaps. Entérinse, també, de si té 'l mal vici de fumar del estanch, qu' es cosa molt perillosa; la major part de viudas ho son d' homes qu' han usat aquesta classe de tabaco. Si pels informes veuen que no convé, han de propinarli desseguida una *dutxa*, porque l' amor pot refredarse de moment; pero si se 'l deixa fer es difícil evitar una explosió. Quan lo pretendent siga poeta se poden estalviar la feyna d' enterarse: ¡carabassa en sech/ porque 'ls tocaria molts punts en ver.; pero també 'ls tocaria lo dejunar. Val mes casarse ab un municipal, qu' al menos té onze rals y vestit de franch

Art. 4. Si 'l jove convé, no li fassin *fer l' os* á la cantonada; dónguinli entrada á la casa porque l' amor s' alimenta de l' escalfor d' un qu' altre petonet.

Art. 5. Durant las dos ó tres horas diarias de festeig—no 's pot passar per menos rato— los dos enamorats y la mare s' en anirán sols á una habitació; en un' altra lo marit y 'ls fills si n' hi ha, s' entretindrán ab jochs ignocents: á jugar á narissas ó á escarbat bum-bum, per exemple. Quan no hi hagi fills, lo marit procurarà passar la estona lo millor possible ab la criada.

Art. 6. La mare ha de deixar festejar als enamorats sense interromprels, á qual efecte s' assegurá á una respectable distancia d' ells, y flogirá estar dormida. Si s' exaltan mes de lo regular y s' uneixen en un petó, la mare ha de fer un gemeguet expressiu que vulga dir poch mes ó menos: "Noys, no tireu endavant ¿que no veyeu que puch despertarme?," Si ab aquesta indirecta no 's donan per aludits, ha d' aixecar la sessió lo mes prompte possible, fent un badall prolongat, acompanyat d' estirament de brassos.

Art. 7. Las aspirants á sogras han de mostrarse als promesos de las sevas fillas, com mares carinyosas, y aixís, si ells se queixan de mal de cap ó mal de ventre, han de corre á aplicalshi al front un drap xupat ab aygua sedativa ó á ferlos beure una tasseta de camamilla. Quan sigan sogras efectivas, no hi fá res que encare que 'ls gendres se reventin de dolor los digan que son uns pamplineros ó uns gallinas.

Art. 8. Agrada molt als joves que 'ls fassin notar certas coincidecias ab lo seu modo de ser y 'l de la seva promesa. Per lo tant las mares han de fer notar, si existeix, la semblansa entre 'l nas de las sevas fillas y lo dels seus xicots, la semblansa del modo de caminar, de riure y, quan altra no n' existeixi, li del *blanch dels ulls*. També es d' efecte la comparació d' apellidos. Qu' ell, per exemple, se diu Pont y ella Riu, res mes senzill que fer compendre la necessitat de que s' uneixin, abstenintse de fer notar que 'ls *rius* moltes vegadas surten de *mare* y arastran als *ponts*, que es quan la dona y la sogra esgarrapan al marit.

Art. 9. Quan surtin á passeig, y tingan ganas de que 'l nuvi las porti al café, no han de dir que tenen set, sino la boca seca, que si ell vol ja las entendrá. Y si entenenlas 'ls paga no mes una *americana* ó las acompanya á qualsevol font pública, no s' en fihi, porque no va ab bona intenció.

Art. 10. Lo que han de procurar especialment, es que las relacions siguin oficials; aixó es, que 'ls pares d' ell hagin demanat la noya. Un cop ho hagin lograt, es de molt efecte que 'ls pares de la xicota envihin als dels noy, de tant en tant, un plat de figas prime-rencas, un cistellet de naps, mitja dotzeneta d' ous del día ó qualsevol altre present per l' istil.

Art. 11 y últim. Si no obstant y aixó lo xicot no senyala día pera efectuarse la boda, es imprescindible que la noya li manifesti qu' un altre galán, mirat ab bons ulls pels pares, li fá l' aleta, puig los gelos son un talismán poderós en la majoria dels cassos. Quan ni 'ls gelos hi valguin, si 'm volen creure, donguin lo novio á dida y búsquinne un altre.

Permétinme ara las aspirants á sogras, tota vegada que hi escrit aquest reglament tan profitós per' ellas, qu' en redacti un altre pels beneyts que desitjin ser gendres:

Article primer y únich. Tot jove que vulgui casarse ab una noya que tinga mare, abans de comprar lo llit y altres utensilis doméstichs, deu procurarse una gábia ben reforsada pera tancarhi á la sogra. Es d' absoluta necessitat.

A. GUASCH TOMBAS.

31 Decembre 1892.

I SENSE COR!

Retalls de la cartera

LA BOJA

GRÉUME: estás en un error.

¿Quan te despreocuparás?
 ¿Lo cor? es un embarrás,
 que fa poquíssim favor.
 La boja, que nit y dia
 busca, enreda y avasalla
 joves y vells ab gra y palla,
 si tingués cor ¿qué 'n faría?
 La viuda, que s' enamora
 y, despreciant lo perill,
 don padrastra á n' el seu fill,
 dígalí ab quin cor l' adora.
 L' home avaro, ab un tresor
 resultat de poch dinés
 al cent per cent d' interés,
 ¿qué vols que 'n fassi del cor?
 El que, per pogué cubrí
 lo seu pit ab una creu,
 sembra mort per tot arreu,
 ves si cor ha de tení.
 L' abogat, que en la qüestió,
 siga torta, siga dreta,
 no mes hi veu la pesseta,
 ha dit al cor «Deu n' hi dc.»
 La gent frívola, llaugera;
 lo gran tenorio del dia;
 la polla, que sols somía
 en ser rica y encisera;
 la mare, qu' al interés
 entrega, cega, la filla;
 aquell, que 's casa ab pubilla
 lletja, vella... y afins mes;
 la mullé, que ab foll deliri
 va per tot y tot ho roda,
 vestida á l' última moda
 porque tothom se la miri;
 l' estúpít, ab mala fé,
 que 'l mut, tonto y cego fa,
 prenent, per no treballá,
 que 'l mantingui la mullé;
 el que crida y mou tropell
 per arreglarnos la plana,
 y remédia al fi la gana,
 y sols procura per ell;
 el que ab to d' autoritat
 de tot parla y de ré enten;
 el diputat pur, que 's ven,
 el govern, que l' ha comprat;
 y altres mil, dels que favor,
 per no cansarte, 't vuy fe,
 lo cor no 'l volen per re;
 'ls destorbaría 'l cor.

J. AMAT.

Figueras, Janer, 93.

VAS mirarme una vegada
 y vares robarme 'l cor;
 mes jo tan sols per revenjá...
 'llavors t' ho vaig pendre tot.

Molts miserables s' ajeuhen
 com gossos davant son rey
 y després de fer de bestias
 als homes ens dictan lleys.

¿Qu' es l' amor? Vaig á esplicarho
 ab la major breuhetat:
 L' amor es una veróla
 que deixa los cors grabats.

¿Veus un home que s' empolva,
 un tipo molt sandunguero
 que porta qua y cotilla
 com las donas? Es torero.

Lo gomós de nostre sigle
 deu ser per sempre alabat
 perquè es rich é inofensiu
 y 'ns fa riure á tots de franch.

*Tal ministro y don fulano
 mañana se batiran.*
 Aixó ho llegim cada dia
 y 'l códich... sin novedad.

¿Vols passar per home sabí?
 Es lo mes senzill del mon:
 no saludis á ningú
 y fés mal á lo qu' es bó.

Trobarás, seguint mil pobles,
 potsé una dona que calli;
 mes no en taulas de mil fondas
 un sol ganivet que talli.

Tu ets lo sol, jo soch la lluna,
 la terra es lo teu cosí...
 ¡Que 'n tindriam poch d' eclipses
 si ell no 's posés entremitj!

J. GOT ANGUERA.

Sabadell, Janer, 93.

MIREULA ¡pobra! com riu
 ab una rialla amarga.
 Rialla, falsa, fingida
 que las lluytas del cor tapa;
 rialla que no te nom
 definit, per lo forsada.
 ¡Es lo sarcasme mes gran,
 de lo molt que sofreix l' animal
 Mireu: son front abatut;
 fixa la seva mirada...
 A través dels ulls, se veu
 lo negre de sas entranyas.
 Sas galtas abans de rosa,
 aquells bells colors amagan
 y sos ulls, ja no mes llensan
 que miradas apagadas.
 Miréula; com vol plorar
 y no pot llensar cap llágrima;
 y en son espantós deliri
 va repetint las riallas...
 ¡Quants sufriments d' amargura!
 Las vetllas, tristas y llargas
 haurá passat, com lo pres,
 que la llibertat li manca.
 ¡Pobra boja! Ara per sort
 la seva vida s' apaga
 com s' apagan los recorts
 y va morint l' esperansa.
 Y, segons diuhen pel poble,
 era la nina mes maca...
 La virtud y la modestia
 eran sas únicas galas.
 Un donzell, ab juraments
 mes falsos que sas paraulas
 li robá la pau del cor
 y lo benestar de l' ánima.
 Avuy, es del mon la béfa,
 juguina de la canalla
 que sens respectar sas penas
 ni compendre sa desgracia
 de son dolor ne fan burla,
 l' escarneixen y maltractan.
 ¡Pobra boja! Caminant,
 va pe 'l mon desamparada
 esperant lo felis jorn
 que li posin la mortalla,
 y llavors la pobre boja
 en un angel trasformantse
 s' aixecará vers lo cel
 com l' incens, neta de taca,
 ab lo somris en los llabis,
 y la rahó retornada.

LLUIS SALVADOR

AMOROSA

Lo dia que vas casarte
 no se com no 'm vaig morí;
 la nuvia de ma infantesa
 á un altre, doná 'l seu sí.
 Aquell sí, vares robármel,
 era meu desde petit;
 si era meu, porque 'l donares,
 si ara es d' ell, que 'm queda á mi?

FRANCISCO GRAS Y ELÍAS

EPIGRAMAS FRAPPÉS

Es lo griso tant potent
 que os dich á fe de Benet,
 que m' estich morint de fret...
 y aixó que vaig molt calent.

Encara que fassi cursi
 confesso que 'l fret m' ha pres
 d' un modo, que no hi ha rés
 al meu cos que no s' escursi.

SERRALLONGA.

Quadro d' hivern

DEU de Deu, quina tristesa!...
 ¡tot está quiet, tot es mort!...
 Lo cel molt prest s' ennuvola.
 Ja no 's veuen en lloch flors,
 (exceptuant las qu' ostenta
 en sos dits inflats com bots
 tot aquell fill de vehí
 que sol tenir panellons).

Los passeigs fan mes feresa
 que 'l tétich cant del mussol,
 y entremitj de la boyrada
 se destacan sechs y tot
 arbres que semblan cadavres,
 llunyas sombras y quelcóm

qu' apareix entre dos núvols
 y vol ser un raig de sol.

Los vellets, quan lo fret pela,
 tots son notas de tristor;
 boy arraulits per l' edat
 no 's mouhen d' aprop del soch,
 y contant vellas rondallas
 y fregantse las mans fort,
 entretant murmurar solen:

—Si segueix lo temps tan boig,
 me sembla, companys, me sembla
 qu' aquest hivern peto jo.—

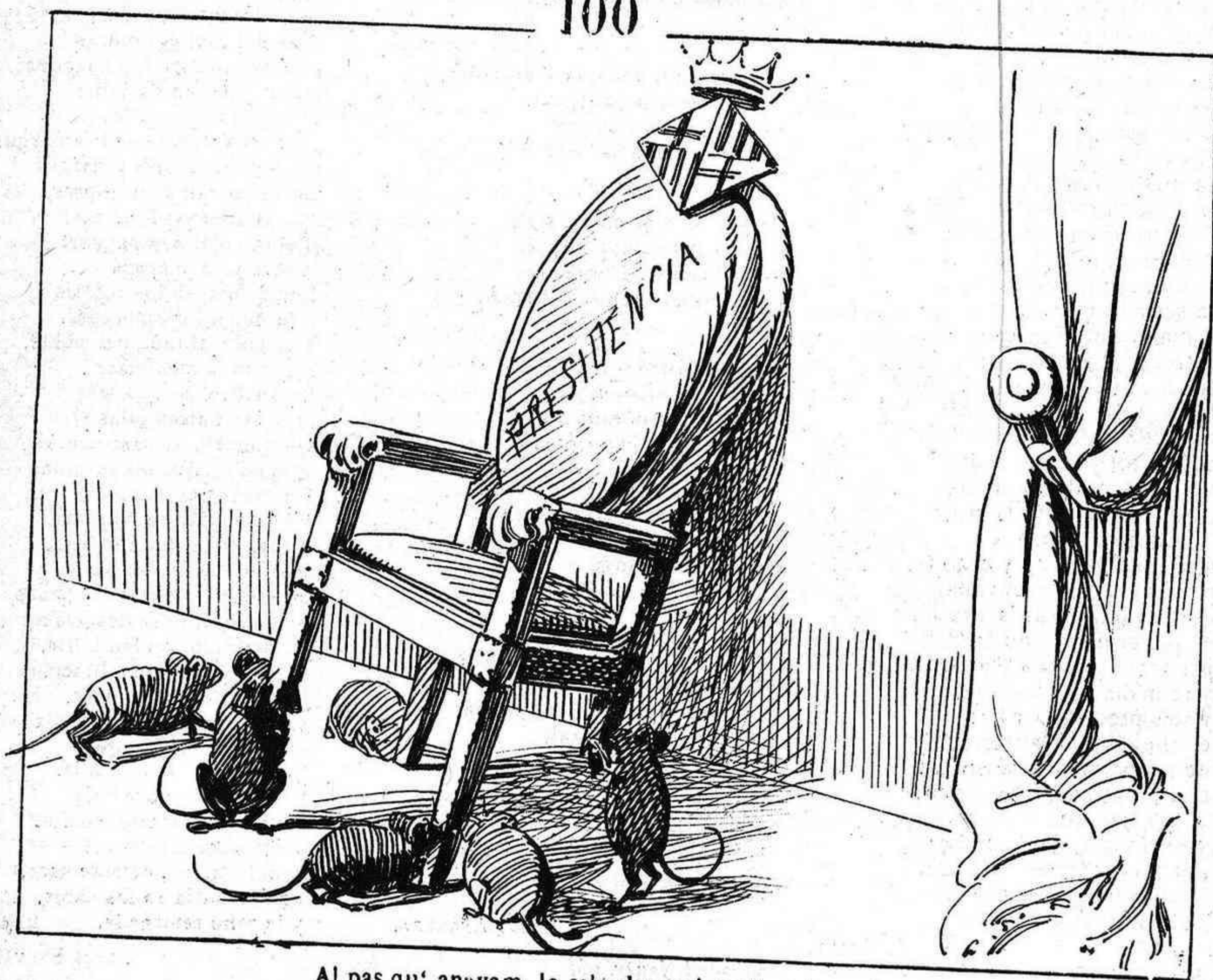
Los riuhets ja no brunzeixen,
 ab lo fret s' han glassat tots;

encongida l' aucellada,
 ja no entona cants d' amor.

¡Deu de Deu, quina tristesa!...
 ¡tot está quiet; tot es mort!...
 La natura talment sembla
 qu' al se al hivern tingui son;
 velshiaquí perque la imito
 y fentho aixís soch ditxós,
 velshiaquí perque jo ara
 no 'm llevo fins á las nou.

ANGEL RIUS VIDAL

100

Al pas qu' anavam, lo saló de sessions hauria acabat
 ab aixó.

FABULETAS

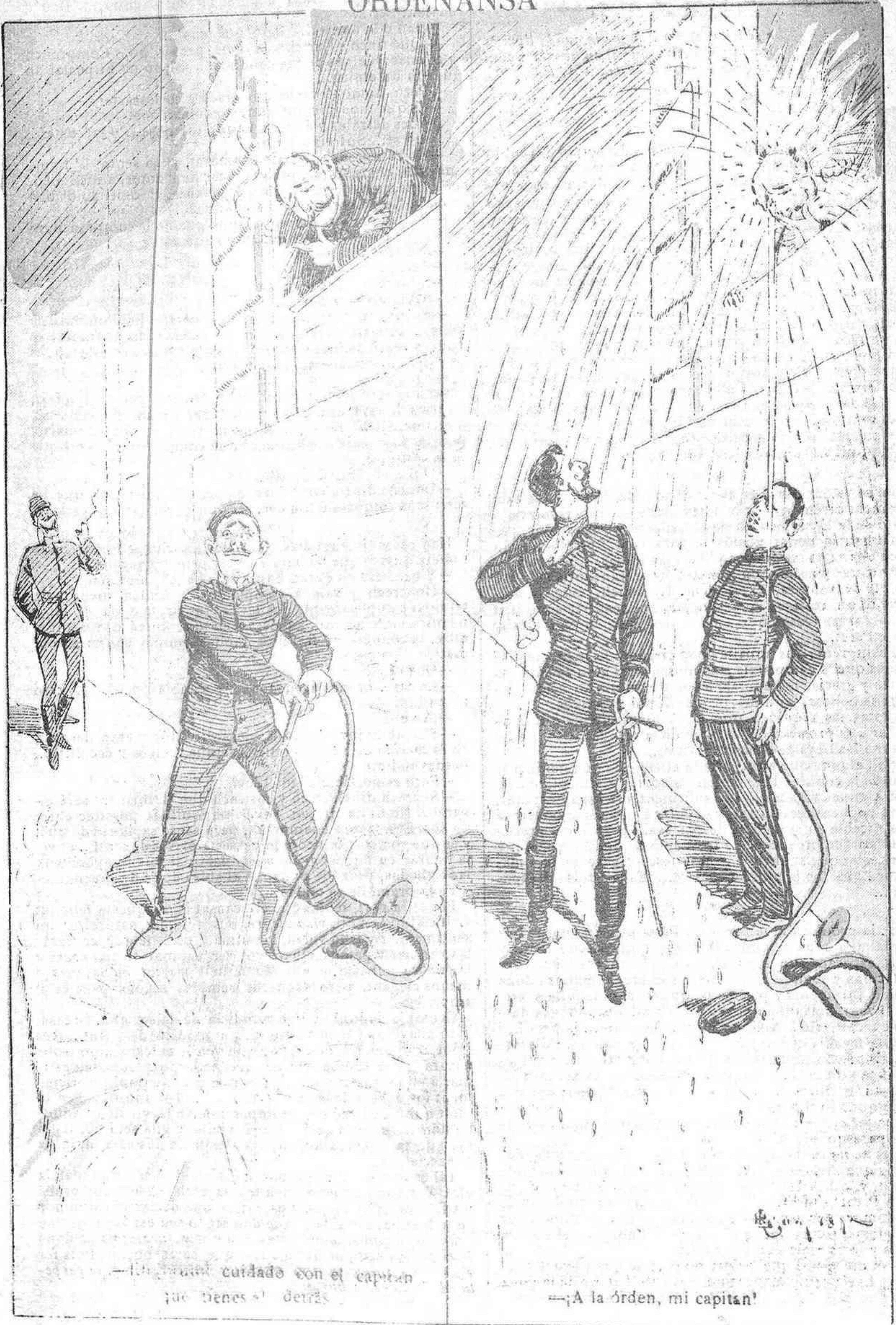
P'e d' enveja Cain, sense recel
 ab la barra d' un ruch va matá á Abel;
 Aixó 'ns demostra clarament, lector,
 que abans que Abel, un ruch ja havia mort.

Havent comés un crim lo rey Davit
 tocava l' arpa y 's picava 'l pit;

y creyentse del tot ja perdonat
 á cometre tornava un disbarat.
 Molts Davits jo conech en nostres dias
 que practican semblantas teorías.

PAU DE LA LAYA.

ORDENANSA

LA COQUETA

La felicitat es per l'home lo que la llum es pera la papallona, que quan ab ella 's creu mes gosà es quan se crema.—A. P.

A. J. S.

ots tenim passions, las quals 's despertan durant lo curs de nostra vida. Mentres permaneixen endormiscadas dins nostre sér, disfrutém d'una tranquil·litat y una indiferencia naturals que vivifiquen nostre estat moral. Pero desarrollada una passió en grau superlatiu, comensan en nostre organisme una sèrie de lluytas tan variadas, que 'ns fan perdre la serenitat y seguretat indispensables per lliurar-nos de sas terribles y funestas conseqüències. Y no es que 'm proposi aquí donar á coneixe los efectes ni tractament de cada una d'ellas, no; pero ja que no 'ns está privat tampoch llegí en lo pensament, y traduhí 'ls mes petits detalls de las escenas de tot sér humà, relatarem un recort històric y trist, en un setmanari que encare que humorístich, com es LA TOMASA, coneixedor dels efectes que portan dins nostra societat y per las víctimas que 'ls mateixos causan, no tindrà inconvenient en publicarlo, tota vegada que posará de relleu á la dona presumida, voluble, vanitosa, á n'aquest sér ingrát nascut sense sentiment, juguet de la elegancia, estudi del engany, escarni de la virtut, fill de la ignorancia: á la coqueta.

* *

Com se va enamorar en Peret d'aquella dona, no se sab; únicament dirém que per totas parts se li presentava lo retrato de la Enriqueta, ideal de bellesas y perfeccions, per la qual hauria donat gustós la seva vida. Sos ulls havian vist en ella totas las gracias y totas las glorias que pot concebir nostra poesia. Son pensament lo transportava á un mon plé de ventura, esplendent, fantástich, mágich, disfressat d'un realisme que adormia son esperit somniant felicitats y grandesas que sols tenian vida en sa fantasía. ¡Pobre Peret!

No comprenia que aquella dona elegant, de maneres distingidas que 's complaixia sols mostrant al mon sas formas divinas y gracias tentadoras, havia pescat un altre admirador de sa bellesa, y un mártir més de sos capritxos.

En totas las reunions que frecuentavan tenia que contemplar á sa promesa del bras d'un altre, porque aixís ho manavan las lleys de la bona societat....

Per ell alguna que altra mirada al objecte de retenir-lo al alcans de la coqueteria... per ell la burla, 'l ridicul, lo despreci. Algunas vegadas lo seu sofriment era espantós; tant, que no poguent resistir já, y obehint á una forsa poderosa é inexplicable en sí mateix, despertava... pero venia presurosa la mirada provocativa y luxuriosa de la Enriqueta... y la tempestat que s'havia format, descarregava en son mateix cor... ¡Es tan bonica la il·lusió!... ¡Es tan dolça la esperansa!...

* *

Oh... ja prou!... digué per fi en Peret una nit en que ella havia faltat á una cita... Sí... Dos anys que visch sufrint y callant, esperant que mon amor siga comprés... dos anys de relacions y sempre lo mateix... sempre la mateixa dona ab iguals juraments y promesas, que tal com la fulla s'emporta 'l vent, deixantla allí ahont li plau abandonada després de trepitjarla... Aixís soch jo... Oh... no!... ja prou!... Es indispensable que sápigas la vritat, y la sabré... ¡Miserable!... Es possible que la naturalesa cubreixi cors infames ab caras tan divinas!... Perque al moment de naixe, no apaga 'l destí la llum de sa vida!... Que vol aquesta dona?... Perque quana jo li parlo...

No pogué acabar; la porta del seu quarto s'obrí ab suavitat, aparequent l'Enrich...

Abans de fer entrá aquest nou personatge en escena, devém dir que l'Enrich, jove il·lustrat; era íntim amich de 'n Peret, y que sabia 'ls amors que aquest sostenia. Pero com en Peret 's mostrava reservat, per la no aprobació de aquets amors per part del seu amich. L'Enrich callava per evitar aixís discussions que tal volta haurian refredat la antigua y forta amistat que 'ls unia.

Debém dir també que l'Enrich apart de que pogués sentir, may havia estimat, puig no creya ab l'amor de la dona tota vegada que representava la debilitat del género humà.

* *

—¡Enrich!... fou la primera paraula que després d'estre nyeli la má, pronunciá 'n Peret al veurel entrá.... Deu t'envia... Séu...

—Deu ó la amistat... Pero qué tens?...

—¡Qué tinch, Enrich? Ja pots pensar'ho... Comprench que estás queixós de ma conducta... Sí; no m'hi portat ab tú com un amich...

—Pero, home, 't creus que vinch á confessarte?

—Es que mon procedí mereix explicacions.

—Pues déixalas y aném á lo que interessa... ¿Qué tens?... Ja ho sé... Sufreixo molt...

—Ho comprench... Estás enamorat, y no sento. L'home may deu enamorar-se, perque 'l cor de l'home, amich meu, es... una finestra que s'obra ó 's tanca, al capritxo d'una dona... No ha correspost á ton amor?...

—D'una manera extranya, puig que no la comprench; ni sé lo que pensa, lo que diu, ni lo que vol.

—¡No tens cap proba?

—Rés...

—Allavoras, ¿qué demanas?

—Reclamo sa promesa.

—Es que 'l vent escampa... Ta passió ha dominat á la rahó... Aquesta dona que per desgracia t'ha enamorat es com lo repí! asquerós que s'aplasta; aquesta dona, en fi, es la ruina, la desesperació, la mort.

—¿Qué dius?

—La vritat. Es necessari que 't separis per complert d'aquesta dona, fentli pagar sanch per sanch, llágrima per llágrima. Estás resolt?... Aquesta dona no pot estimarte, perque desconeix lo sentiment que compenetra... ¿Vols que jo la castigui?

—Oh!... sí... Enrich... sí...

—Donchs dintre vuyt dias aquest sér misteriós que ha ferit sens compassió ton cor, será un anyell, será ta esclava.

II

Han passat ja vuyt dias... Los dos amichs se troban en lo mateix quarto que 'ls hem vist per primera vegada.

—Y be... diu en Peret. Explicat... Estich impacient.

—Ho crech y vaig á complauret... Amich meu, hem triunfat completament... La teva ex-novia, la dona de tants ne miro tants ne vull, aquest anell que corra d'un dit al altre, la coqueta en fi, rebrá molt prompte son merescut cástich... ¡la casol!...

—Qué dius!

—La caso, ni mes ni menos... 't sembla poch?... La caso ab en Lluís...

—¡Ab ell!

—Sí... ab lo jove de moda, elegant, viciós y empedernit... ab lo corrido dels aristocrátichs saraus... ell es l'escullit... lo mes indicat.

—Pero es possible!... tú creus?...

—Sí crech dius? Crech y sostinch que 'l torment será espantós. No hi ha ni pot haver tranquil·litat possible entre 'ls dos. Ella 's casa enamorada, pero sense sapiguer de qué; y es que son cor, fret com lo gel, está privat de sentí... enveja figurar en aquest gran mon, del qual sols n'apercibeix las rialladas, y aixó la precipita al abim de sa desgracia.

Es lo premi de sa maldat.

Per altra part, tenim que ell, cansat ja d'aquesta felicitat artificial qu' es diu *vida alegre*, busca 'l goig natural d'un sentiment. Totas lo volen, l'estiman, pero té que comprar las caricias y petóns. Quan vol ser estimat té que acudir á la pública subasta, y allí, en aquell mercat humà, mes ó menos elegant, pero asquerós sempre, segons paga es l'amor.

Cansat ja de jugá ab l'immundicia de la societat, se casa, pero allavoras vol en sa muller un modelo de virtut... Rés l'importa que las anteriors hagin venut sa carn... ho troba natural!... Sa esposa es diferent... Sa esposa sols deu estimar á ell exclussivament, pensar en ell y cumplir estrictament los debers de la digna esposa... ¡Tot inútil!... Per lo molt que ha corregut creu impossible ab la virtut d'aquella dona... 's torna gelós, dupta, vigila, vigila sempre, la pó no 'l deixa y comensa 'l suplici d'aquells dos sérs indignes é insociables...

Tal es lo que m'hi proposat; castigá 'l vici ab lo mateix vici. Y perque aquesta dona fos ta esclava, sols una proba 'ns faltava... Prén aquest paper; es una declaració d'amor en tota regla, dirigida al que deu ser lo seu espós.

En ell hi trobarás protestas d'amor y juraments de dona. A sa presentació, no hi ha dupte que serás obehit. Pots fer d'ell l'us que creguis mes convenient... Es un *pase perpetuo de la comedia humana*.

R. ROCAVERT.

Cada aureneta 'l seu niu

LA verdadera anarquia regna, ab aixó dels carrers, puig si un, pel seu nom se guía, com que equivoca la vía, troba que no fan lo pes.

Perque aixó no succehís útil fora que tothom procurés buscarse pis en carrers que pel seu nom li fossin reclam y avis.

Verbi-gracia, *La Cartera*, y 'l *curandero* imprudent, podrian per sa fal-lera viure al carrer de la Cera ja qu' enceran tanta gent.

Aquells que 'l poble ha elegit diputats pel seu bon pico, y 'l mut fan sent á Madrid deurían fer dia y nit en lo carreró del Mico.

Los que á la salut fan bretxas y 's troban del tot malalts tement de la mort las fletxas, bó 'ls fora per los seus mals viure en lo carrer dels Metjes.

Las nenas ensuperbidas, las coquetas, las devotas

y las que creuhen mentidas just fora ocupessin totas lo carrer de *Arrepentidas*.

Als de la fulla de parra qu' esperan lo nostre enterro, los toca, afluixant l' amarra, viure al carrer de la Barra... (entre comillas) de Ferro!

Las que ni poca ni gayre gracia tenen, y pels llabis llensan *venenosa* flayre podrian; fugint d' agravis, viure al carrer de 'n Bonayre.

Deuria tot regidó que per mes que á ningú cuadra, fa 'l rap sense compassió, tindre 'l domicili en lo carrer de 'n Perot lo Lladre.

Als que cercan maravellas virginals per tot indret (sobre tot en las famellas,) los hi convé 'l carré estret que 'n diuhen de las *Donzellas*.

A los que passen per sants y son de la iglesia ratas tocaría en tots instants la plassa de las *Beyatas* ó 'l carré de 'n *Plega-mans*.

Lo carré dels *Banys*, als bruts, de lo *Tragi*, á los baylets, de la *Palla*, á los llanuts, de *Marcús*, á los cornuts, y als dropus, de *Tamborets*.

En lo del *Cid*, los valents, los coixos, al de *Sant' Ana*, del *Paradís* als contents, y en la *plassa de la Llana* los carlins y 'ls pretendents.

Los llestos, al d' *Esquirol*, los calents, al de la *Neu*, los frets, al *Hostal del Sol*, y los que no al de *Bondeu* ó al del *Beyato Oriol*.

Al carrer de *Las Trompetas* los que desitjan victoria, tots los malvats en *La Boria*, y 'ls pintors y los poetas en la volta de la *Gloria*.

Y en fi, aquells que á tot govern enlayran per lo turró contra l' esperit modern, tindrian habitació en lo carrer del *Infern*.

JOSEPH M.ª Pous.

ANY NOU...

MONOLECH

(Corneli, tot enrabiad, tira 'l sombrero á terra.)

MALVINATJE 'l mon dolent! ¡y que 'n soch de desgraciad! ¿De qué 'm serveix 'l talent si ab tot y aixó, ignocentment haig de trobarme enganyat?

Tinch lo cor gelat, (*acciona*) igual que 'ls naps de Capmany. Per fer brometa una estona, haig de dormir sense dona desde 'l día primer d' any!

M' ha fugit, ¡oh, sí! la ingrata, sense sapiguer la causa... May li va faltar la plata, y ara ab poca saragata... (*Singlots y petita pausa*).

Velshi aquí que, (*reposat*) com qu' ella era molt esquiva, jo, fent broma de casat.. (*una mica intencionat*) li vaig dí ab gracia espressiva:

—Tuyas, any nou, vida nova,— volguent dir que cambiés, mes, ella, posantho á proba... va fugí ab tota la roba... y ara viu ab un inglés!

(*S deixa caure en una cadira, y plora que plorarás... fins que s' ha tirat teló; després, ja no.*)

MAYET.

¡CASI-DOLORA!

I.

Era la Rosa una nena mes hermosa qu' una flor; jo ab follía l' adorava com l' avaro á son tresor. Y la veyá tan bonica que 'm semblava un angelet: li mancavan sols aletas per volar al cel, tot dret.

II.

Va saltarme un jorn; renyirem, y d' aquell moment fatal no hi pogut mes contemplarla sense tení un sobressalt; puig la trobo fastigosa com jamay hagués somniat, y á mi 'm sembla, tal com compto, molt mes lletja qu' un pecat.

Oh, bellesa ponderada, aqueix cambi quan me diul... ¡Tot depén de perspectiva, tot ho veig ja relatiul!

I. CAMPRUBÍ NADAL.

Lo que vá d' ahir á avuy

A 'n Pep, xicot molt trempat que tenia relacions y qu' estava enamorat de la noya de cá 'n Pons. Molt temps endarrera, un día, vaig trobarlo pel carré y 'm va dir plé d' alegria: —¿No ho sabs? ¡¡Demá 'm casaré!!...

Temps há que no 'l 'via vist, y avuy no pensanthi pas me 'l veig tot flach y tot trist portant un noyet al brás. Y al preguntarli perquè anava tant cap-sicat al noy petit s' lia mirat, responent molt llástimè: ¡Dos anys fá que soch casat!!...

PERE LLORET.

¡BOLA VA!

A GAFEU totas las ditxas que os puga donar lo món, y també tots los disgustos, penas, desenganys y afronts. barrejeulos dins de un' urna y tirant bola, va sort, per cada plaer que os toqui surtirán deu mil dolors.

BALDIRI CANDELAS.

LOS DE CASA

REDACCIÓ LITERARIA

Director: A. Ferrer y Codina

2.

3.

A. Guasch Tombras

Joseph M. Codolosa

Joseph Barbany

Francesch Marull

Ramon Esany

Joseph O. Moigosa

Oroni Arts

Joseph Tarré

Pere Lloret

Salvador Bonavia

Manubens Vidal

Angel Ribes Vidal

Jordi Monserrat

J. Miralles

Francesch Arolas

José Burrell

José Aldem

R. Rocvert

Ramon Escaler

Ramon Escaler

Lluís Roig

L. Perez Carrasco

Miquel Prats

Ignaci Camprubi

J. Benal Duran

Eulias Salvador

Joaquim Borell

P. Colomer

¡INGRATA!...

QUE t' olvidis de mí 'm sembla mentida
 puig soch ton primé amor,
 y que tan bojament mudis de vida
 per un' altra pitjor.
 Ton ánima, ja sè, que sempre busca
 variadas emocións
 y ton cervell sense parar s' ofusca
 buscantlas pels cantóns.
 Sé també que ton pit sembla l' arista
 qu' arrastra l' huracá,
 y que en qüestions d' amor tens doble vista
 per ton afány calmá.
 Mes, no obstant, no comprench, boja María,
 lo teu modo de sè,
 sabent bè prou lo molt que jo 't volía...
 no ignoras lo perquè...
 Olvidam, si ton cor aixís s' esbrava,
 puig de tú no 'n faig cás;
 pero aquells petonets que t' encastava
 ¡segur no olvidarás!

R. BALCELLS BELLVÉ.

Jo no ho sé, pro ho juraria...

TU dius que ningú t' adora?
 Si jo t' estimo no ho sé,
 jo no més se qu' á tot' hora
 veig t' imatge encantadora,
 y que la veig ab dalé.
 Jo sé, que de nit y dia
 sempre te tinch vora meu,
 que 'n mos brassos hi ets, Maria,
 qu' ets tu, l' estrella que 'm guia,
 qu' ets ma vida, qu' ets mon Deu.
 Que 'n las nits d' estiu, serenas
 quan platejada es la mar
 y en somnis cámbio mas penas,
 esbullo tas finas trenas
 y te las torno á trenar.
 Jo sols sé que te rebrego
 en mos brassos y qu' així
 mon rostre ab ton rostre frego
 y que 'n mars d' il-lusió 'm nego
 al tocar ton rostre fi.
 Jo no sé, si ets tu m' aymada,...
 sols sé 'm tens ferit lo cor
 y la vida 'm tens robada
 que 'n ma pensa has fet posada
 y que jo 'm moro d' amor.
 Que mon cor bat ab teresa
 quan te veig, que no estich bó,
 que ne tinch l' ánima encesa,
 que ma vida n' es malmesa,
 que no soch com ans ¡oh, nó!
 Que ta parla me don vida,
 que ma alegra ton mirar...
 ¡ah! t' aymo, si... ¡no es mentida!...
 ab veu estrident m' ho crida
 lo cor meu al palpar.

P. COLOMER.

A una batxillera

*

BATXILLERA de la vila
 qu' ab un ayre atrafegat
 vas seguint carrers y plassas
 rastrejant y furajant,
 puig que totas te las pensas,
 jo també me 'n vull pensar
 porque ab mí no fassis fira
 ni mercat.
 ¡Feste enllá, la batxillera,
 feste enllá!

Ja tant es que bé me 'n digas
 com que vulgas dirmen mal;
 ja tant es que 'n contis moltas,
 com que no mé 'n contis cap.

Jo la vull y seré d' ella
 per la diada de Tots Sants;
 ella 'm vol y será meya
 si á Deu plau.

¡Ves cantant, la batxillera;
 ves cantant!

Jo 't coneix, dona xerrayra,
 jo 't coneix de peus á cap;
 sé qu' ets corch rautant las honras
 y verí sempre esquixant.

Tú aixecares gran boyrada
 entre gent de la bondat:
 tanta boyra es esvanida
 y 'l cel blau.

¡No t' hi cansis, batxillera,
 en fer mal!

Aquest cop t' has endut marso
 y mes marsos t' endurás
 porque á vila ets coneguda
 com cogula del vehinat.

S' ha acabat el teu imperí,
 s' ha acabat.

¡Plega 'l ram, batxillerota,
 plega 'l rami!

J. RIERA Y BERTRÁN.

La lley del embut

SEMI-FAULA

Aixís va succehir, tal com t' ho conto.
 Vaig veure un lladregot, novell y tonto,
 qu' atret per la cobdicia, ab lleugeresa
 penetrá en lo palau de la riquesa.
 Mes ¡oh, destí fatal!
 en lloch d' or hi trová un municipal
 qu' ajudat per la gent d' aquell vehinat
 ben estret lo dugué á ca la Ciutat
 entre 'ls crits de «¡mateulo! y garrotadas
 que sobre d' ell plovan despiadadas.
 —Heus aquí, vaig dir jo entre mi mateix,
 porta brusa y la gent l' estemordeix;
 y l' fulano á qui anava á pendre 'ls mils
 en lloch d' aná lligat entre civils
 com falsari probat
 reb homenatge del mateix vehinat.
 Si la lley vols coneixe, del embut
 eixa faula t' haurá ben convensut.

FRANCISCO CASANOVAS.

L' ANY QUE VÉ

RETALLS

ON Eustaqui fa alguns anys que pledeija contra la qüestió del Pel-Roig, per un si es meu, ó si es teu. Es dos qüestionants veient transcorre lo temps, apareixen á casa sos respectius abogats:

-¿Pro D. Fulano, que será molt llarch?

-No perdi cuydado; ab lo temps tot s' arreglará.

-¿Pro quan?

-Home, l' any que vé!

Julia y Prudenci tenian relacions, crech formals, molt temps.

Ansada la mamá, de fer centinella y soportar miseria, resolgué acabarho, emprenent al jove:

-Escolti Prudenci, ¿quan acabaré l' estat de relacions?

-Senyora meva, tinch que resoldre un assumpto de familia y...

-Y aixís may arrivém en lloch.

-Desde avuy puch jurarli que l' any que vé quedaré arreglat.

-Veyám.

Hi ha molts que 'ls acreeadors 'ls coneixen de sobras ser aficionats á contraure deutes.

Lo sastre, lo sabater, lo sombrero y altres víctimas, presentar las facturas á fi d' any, solen ser rebuts ab tanta flemma y reverencia, donantlos per pago las següents paraulas:

-Passi l' any que vé, que ho arreglarém,

Don Pau, un bon home, porta vint anys de matrimoni ab la costella testaruda que li porta las calsas. Ell cansat de soportá tanta camorra, resol ferse no:

-Nada, nada, vuy acabarho, aquí mano jo y sant cabó.

-No siguis trompa, Pau y no 'm vinguis ab camandols.

-Camándolas ó no, ja ho sabrás.

-Ximplet.

-L' any que vé 't prenc'h 'l mando.

Las jovenetas del día que al despuntársels lo cor sens desitj de trobar un aymant que las afalagui, y al curs de l' any no ho han lograt, solen contentar-se clamant:

-L' any que vé potsé 'l tindré, si Deu ho vol!

Los polítichs tenen las sevas caborias y no es estrany, porque 'ls cessants sempre aspiran lo mateix com los llops afamats sedents de satisferse.

Los ab las creencias de la situació, fan presagis y clamant aixís:

-No hi ha que apurarse; ells, inevitablement, caupujarém nosaltres.

-Si sembla si n' hi ha per molt temps?

-Reparis, sens dupte, per l' any que vé.

Lo jove que tinch las mans plenas de panallons y las butxacas buydas de diners, també exclamo:

-¿Espera l' any que vé!... y quan arriba, tinch los mateixos panallons y 'ls mateixos quartos.

JOSEPH OROMÍ.

Lo rich y lo pobre

Es del pobre 'l fatich greu y un de los tormentos mes grans; ell á tots 'ls diu: *germans*, y ningú vol serho seu, y 'ls hi parla en nom de *Deu* y l' etjegan al *diable*, enfadós, insoportable, sols miran de ferli insult, si es apocat: ¡Quin gandull! si es honrat: ¡Qu' es miserable!

Si es dócil: Te traidoria; si es discret: No te rahó; si parla: Mereix bastó; si aixerit: Ningú se 'n fia; si canta: ¡Quina heretjia! si plora: li van á sobra; si treballa: May no cobra; si 's passeja: Se 'l trepitja puig te á sobra la desditja... ¡La desditja de ser pobre!

Al rich, en cambi, 'ls contents y las glorias lo rodejan, tots l' adulan y 'l festejan, tots li volen ser *parents*, los criats y amichs atents no crech que may los acabi, no hi ha cap que no l' alabi mirant son propi profit, si mal parla: ¡Molt be ha dit! si es un tanoca: ¡Quin sabi!

Si es un cafre: ¡Qu' ilustrat! si es un butxí: ¡Quin bon home! si fa un crim: ¡Qu' es de la broma! si un negrero: ¡Qu' es honrat! si es traidor: Te humanitat; si es un mico: ¡Qu' es bonich! si canta: ¡Ni en Tamberlich! si deshonra res l' apura, puig te á sobra la ventura... ¡La ventura de ser rich!

PEP DE LA BROMA.

La cartilla del amor

—Pepeta, mon dols amor, espero m' estimará no 'm fassi penar del cor ¿oy que molt m' aprecia?

—¡Ah!

—Si vosté 'm vol, soch felís, ó sino la robaré y me l' enduré á París ab lo ferrocarril...

—¿Eh?

—No hi haurá necessitat, ¿oy vida? de ferho així, puig m' estima ¿no es vritat? y ab mí vol casarse...

—I.....

—Ja sé que 'm vol preguntá ab qué conta un servidò; conto ab un cor molt humá que sols batega per.....

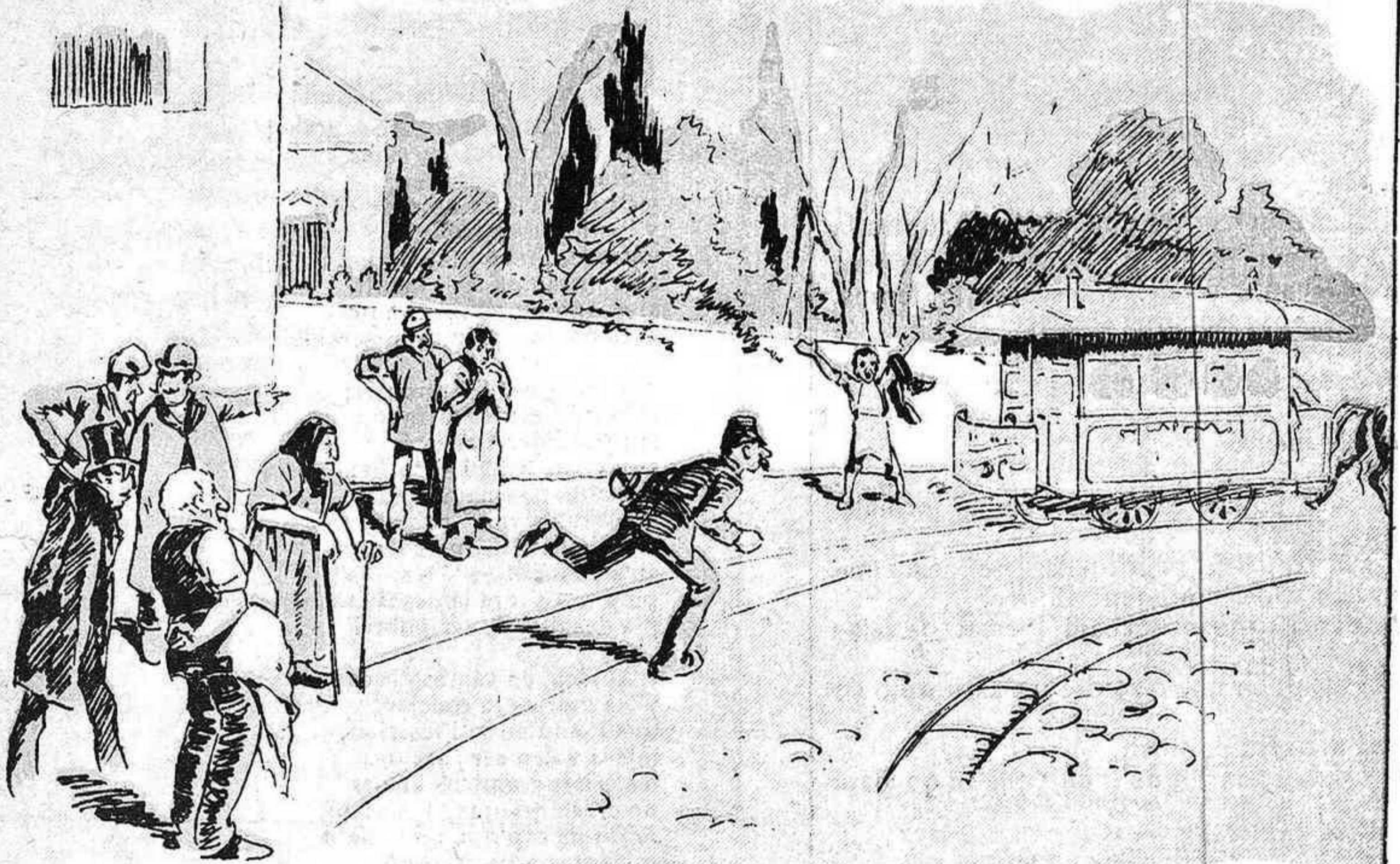
—¡Oh!

Veig qu' els dos nos avindrém, ¿que vosté m' ayma es segúl digui ¿quan nos casarém? ¿será desseguida?

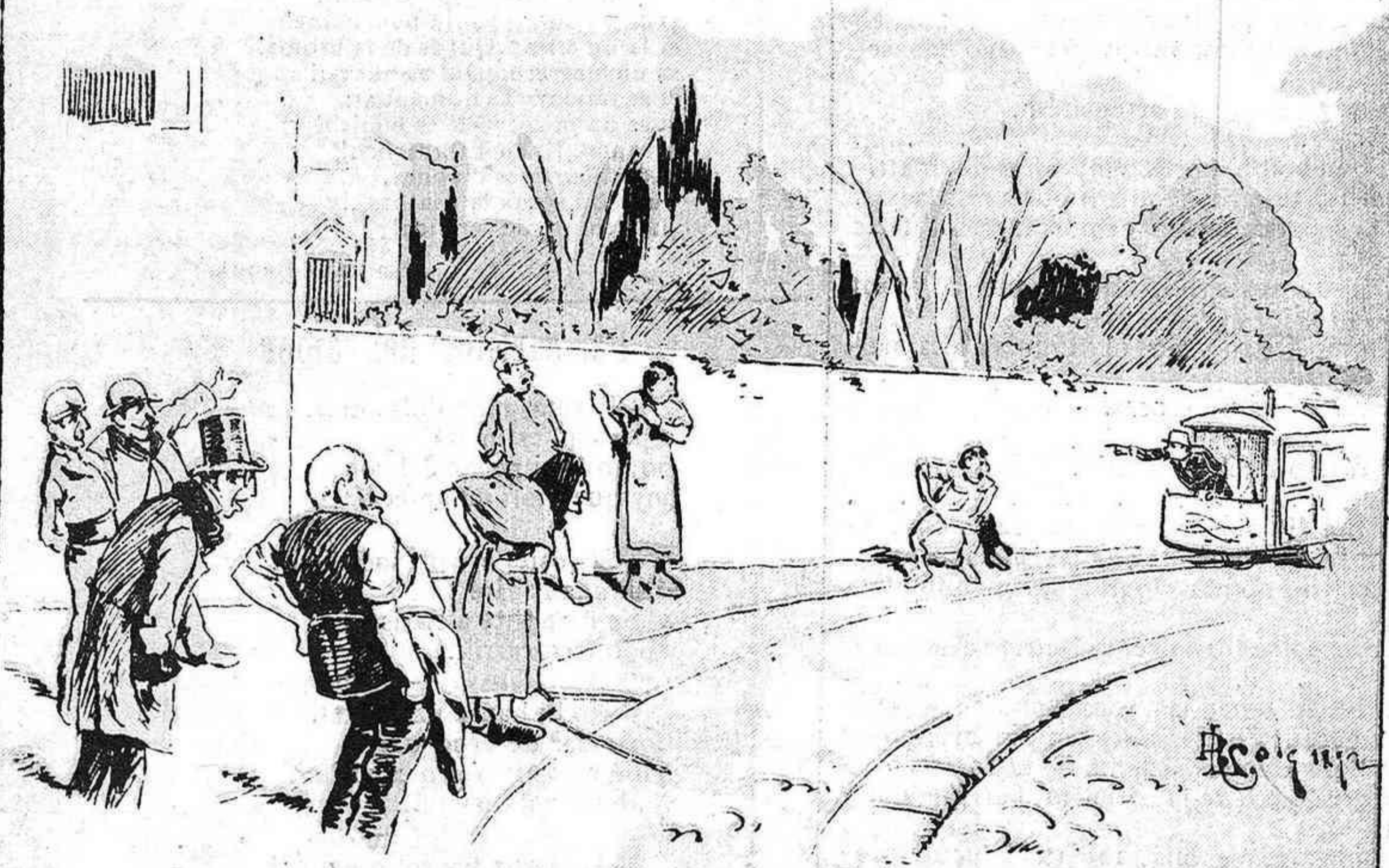
—¡Uh!

JOAN MANUBENS VIDAL

SIMPATIAS

- ¡Volteulol

- ¡Manera á las doce á la alcaldia...Tots!

LO SR. BOU

AL ESTIU

al distingit poeta

M. Gardó Ferrer

Ay! Al estiu,
vora del riu,
ficat al niu,
l' aucellet viu,
fent un piu-piu,
molt espresiu...

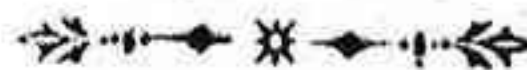
¡ay, qu' es festiu!
¡oy, qu' es joliu?

PIU DE SANT GUIU.

Si tots los bous tenen la glossopeda
també la dech tenir jo...

UN RAM DE FLORS

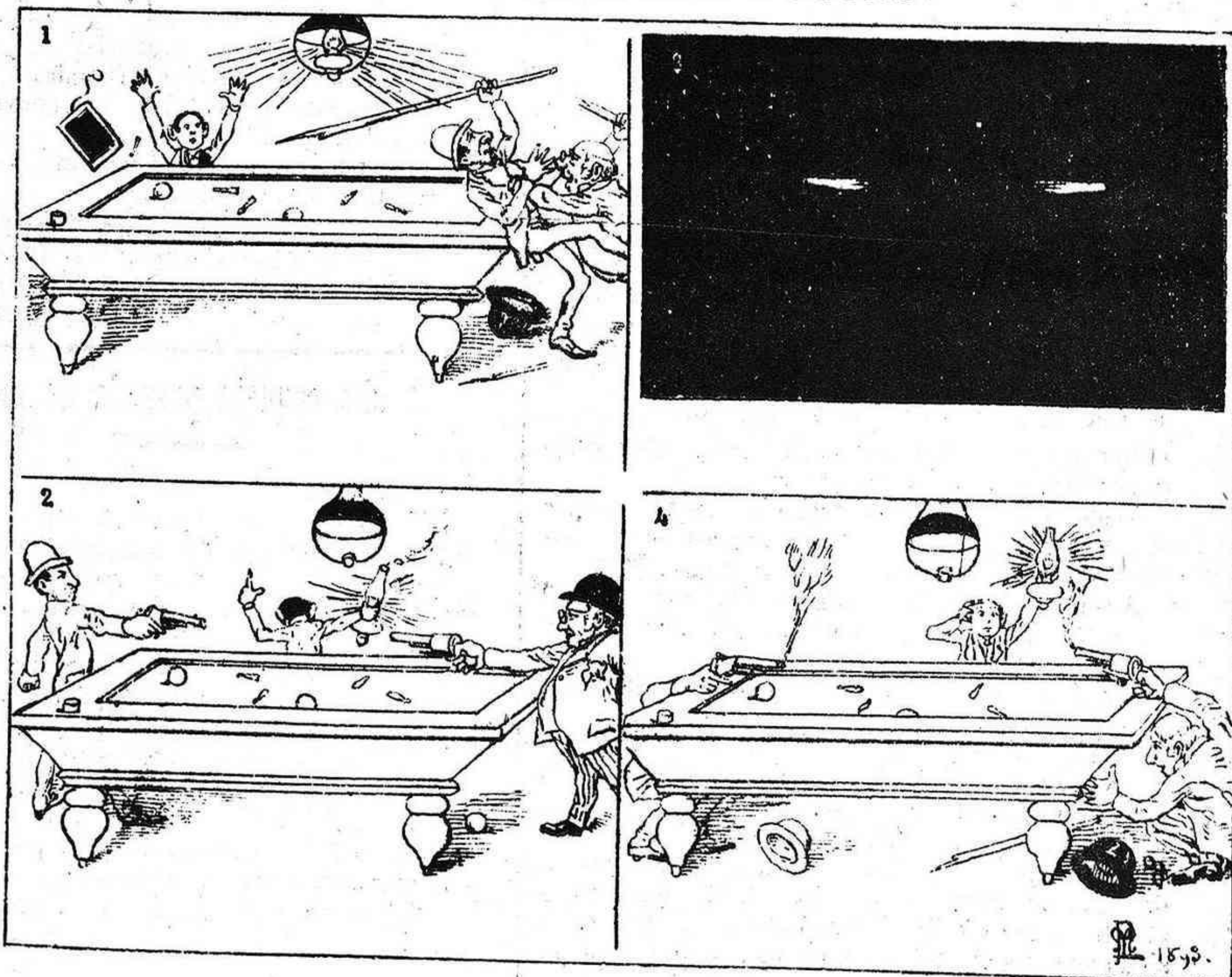
Jo tinch un ram de flors,
no pas de vius colors,
sino de flors boscanas.
Són flors del mes d' Abril,
totas per un estil;
senzillas y galanas.

Hi ha menta y tarongi,
frigola y romaní;
tot flors que fan tristesa.
Ni un lliri bosquetá,
ni un moradench lilá,
y, ab tot, ¡quanta bellesa!

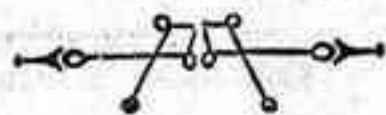
Donchs ¿si es un ram així,
de flors vistas florí
entre la licorella.
per qué 'l trob tan flayrós?
Per que 'l veig tan hermós!...
¡Perque me 'l va dar ella.

FREDERICH SOLER.

DOS VALENTS..... À LAS FOSCAS

ANGEL

o ho sabia pas ahont havia nascut!

Recordava de sa infantesa primera, un replá d' escala ab moltas portas ahont s'hi reunían las vehinas á fer mitja ó á apedassar roba vella. Sa mare; una dona en quina fesomia marcida y pálida s'hi veyan restos de bellesa passada y en quina mirada apagada hi brillejava á voltas la guspira d' un fulgor esborrat de temps.

Son pare; un home qu' entrava al pis tantinejant y cridant, casi totas las vespradas y si lo trobava á son pas, lo feya rodolar per terra entre un raig de renéchs.

Li deyan *Angel*, porque era blanch y rós com sa mare, y tenia en sos ulls un blau de cel pur y seré y porque sa abundosa cabellera ab sos daurats cargols li rodejava la cara y lliscava fins sa espatlla, espessa y fina.

Era casi un nin, que son pare lo dedicá á vendre mistos, y lo jorn qu' embadalit se deixava pendre alguna capsa ó entretengut jugant ab la demés quitxalla tornava á casa ab lo jornal escás, rebía una pallissa y anava á dormir sense sopar.

Una vegada al tornar á casa va trobar la porta oberta y lo pis sol. Una vehina li contá qu' aquella nit son pare al tornar de fora, mes borratxo qu' algunas vegadas, va donar una mala ferida á sa mare y á ella la van portar á la casa de socorro y després al hospital; á éll á la presó.

L' *Angel* va plorar molt aquella nit, mes l' endemá parlavan de tancar-lo al hospici, y fugí porque no 'l tanquessin.

Volgué anar al hospital, la presó li feya por, y s' en rigueren d' ell y no li volgueren ensenyar sa mare. ¡No més n' hi havia una de mare per ell, en tot l' hospital, y deyan que no sabían qui era!

Aquella nit y moltas altrás va dormir ¡Deu sab com! en una portalada de casa gran, sota 'l banch d' un passeig ó al peu d' un munt de fustas á la Riba.

De día menjava lo que li donavan. La necessitat imperiosa á la vida lo guiava y 'ls companys li van ensenyar mil industrias petites: de *recullir burillas*, de demanar mistos un á un fins omplir una capsa trobada per terra y altres mil enginys mes ó menos decentes y honrats.

Venia diaris, fiblava 'ls sachs de sucre, robava lo cotó y lo carbó dels carros ó triava en los munts d' escombrarias los trossos de paper per vendre.

A primera hora, y cap al tart, prenían n vas de *café ab llet* al carretó del plá de la Boquería, y á la mitjdiada, després d' haver esmorsat á la taberna, vinga *jugar á xapas* en alguna entrada fins que hi perdía tots los quartos, si abans no venia 'l *gura* á destorbarlos.

Lo *gura* era l' enemich; en veyent un uniforme y un sabre s' havia de fugir sempre.

De mica en mica l' *Angel* va apendre á afanar portamonedas y rellotjes. Era tan rós, tan dolça sa mirada, que may ningú lo creya á ell culpable y á las nits al entrar á la *casa de dormir* ó al bordell era acullit ab un murmull d' admiració; porque era lo mes guapo

y mes ben plantat de la colla y lo que granejava mes porque may l' engabiavan y podía *travallar seguit*.

Mes va arribar lo dia degraciad. S' havia begut molt y era á la cap vesprada. L' *Angel*, en *Menut*, sortiren de companys á *fer feyna*. Lo puesto escullit era solitari, mes als crits del *primo*, que 's defensava 'ls quartos, va venir un municipal y 'ls va agafar. Aquella nit dormiren en lo carrer d' Amalia.

Hi havia un compte qu' arreglar. En *Menut* deya que la partida s' havia perdut per culpa de l' *Angel*, poch avesat á aquesta classe de treball, y van dir: *nos ho farem*. Los demés que hi havían al calabosso feren corro, van sortir dugas eynas; que may faltan en aquests cassos, y després d' uns quants salts l' *Angel* va quedar ben llest, estirat á terra. L' endemá van comensar una causa criminal, qu' encare dura, contra tots los demés detinguts en aquella celda.

F. DALMASES GIL.

2 Janer 1893.

Sonet

Endevinalla

Retrato

LA cara de vaqueta ben groixuda;
lo nas tan aílát, ¡mala negada!
que, si pega ab tal *trompa* una ensumada,
lo que olori s' ho endú de correguda,
La vista espurnejant, sempre moguda,
hont veu negoci hi pega llambregada;
sa fiema es colossal, exagerada;
dígalí *rata*, y ni 'l color trasmuda.
Unglas molt llargas, curta la vergonya,
vuyda la clepsa, llenga viperina;
rastrer y cinich, pinta la cigonya
á tothom que en ell creu.

Apa, *endevina*
endevineta: ¿qui es?... Lector, ¿'l entregas?
¡Un dels famosos *concejals*-mossegas!

S. GOMILA.

A una coqueta passada de moda

SONET

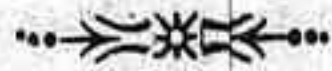
Adavant del mirall passas lo día
contemplant ta figura moltas horas
y ab polvets y ab unguents, com las senyoras,
preténs que ton vell rostre xamós sia.

Ben *llusco* lo jovent d' avuy seria
si no observés tas manyas seductoras
que per poguer atraure 'l, temptadoras,
posas en ús ab incessant porfia.

No fassis ja mes temps la presumida,
puig que profit algún, no 'n podrás treure
y en lloch de disfrutar en eixa vida
qu' es lo que anhelas tú, si no 'm vols creure,
la mar de desenganys passarás trista
sens lograr portá á cap ni una conquista.

J. TARRÉ Y R.

DESPRÉS DE LA TEMPESTAT

ENCARE 'l llamp tremola
sas vergas inflamadas y alunyantse
la veu del tro rodola,
quan lo temps aixecantse
desperta dintre 'ls cors á la esperansa.

La fresca marinada
enllá d' enllá las boyras desembulla,
y l' última ruixada,
lliscant de fulla en fulla,
de perlas d' aygua la terrera mulla.

Mes fértil y agradosa
als raigs del sol ponent mostras la plana,
la serra pampolosa
se reverdeix, y ufana
esbotza sas clivellas la magrana.

Lleuger ventet oreja
grontxantse per las canyas vincladissas
hont la font remoreja,
giran per las verdissas
son vol las aurenas xiscladissas;

y al toch de la campana
que 'l temps senyala y al pagés alegre
que surt de la cabana,
davant la boyra negra
que ratlla al horitzò l' aygua del Segre,

l' iris estén confosas
en un llas per l' espay, fent maravellas,
las tintas mes hermosas
y las clarors mes bellas,
de quantas flors tè 'l Maig y 'l cel estrelas.

¡Oh Deu, quin espectacle
quan l' arch de Sant Martí sos brassos obra!
la terra, per miracle
sa joventut recobra
y un manto esplendorós tiras á sobra.

Las flors de perfums vessan,
los romanins als papallons convidan,
los pardalets se bressan
pels branquillons y cridan
á las famellas ab qui junts anidan.

Lo cel rumbeja galas
de llums y de colors, los seus desplega
la terra y remors d' alas
que al bosch l' amor rebrega,
entre perfums y entre sospirs ofega.

Y apar que 'l mon somriga
d' aquell arch esplendent en la llassada
lo recort d' una amiga,
Deu sab quan estimada
de molts, y de molts altres anyorada.

Tot es goig y ventura,
tot l' home al seu entorn mes bell ho trova;
contempla la natura,
com á una mare jova
que 'ls jochs del primer fill y 'ls petons gosa.

Y un benestar dolcíssim
sens nom ben conegut, dels cors s' ampara,
com si ab 'quell arch l' Altíssim
digués al mon, qu' encare
á la rassa d' Adam no oblida 'l Pare.

FRANCESCH UBACH Y VINYETA.

LA MEVA DONA

PARTEU las criaturas! ¿No la coneixen
la meva costella? ¡Oh, es una gran
cosa! A vegades sembla muda, y altras
ningú la fá callar.

Dos meos fa ara que á la Mercé
nos casarem.

Segons he pogut després averiguar va
neixe quan las granotas duyan sabre á pe-
sar de assegurar-me que no tenia mes que 21 anys,
sense haver fet may altra cosa que vendre cargols á la
Boqueria.

Aixó no es dona, es un dimoni; quan vol ferme una
caricia, 'm dóna una bofetada, y quan vol tirarme una
florete, 'm diu gandul.

Encare no 'ls hi havia dit que tothom la pren per
la meva mare. ¡Sembla un cabo de carrabiners! Hasta
corre qu' havia sollicitat una plassa que hi havia va-
cant, de butxí, en la provincia de Teruel. ¡Pobre d'
aquell que m' insultés!

Per lo tant ja ho sabéu *inglesos*. Si alguna vegada
'm trobéu anant ab ella, gardeuvos de dirme res, per-
que no vos responch de la vostra *seguridad individual*.
Fa días que té ganas de fer butifarras y no té diners
pera comprar tocino. No sè si m' explico.

A mí 'm té dit que posará una botiga de monjetas
cuytas á la meva esquena lo dia que sápigas que 'm
miro á un' altra dona.

L' única cosa que diu en favor d' ella, son los sen-
timents humanitaris.

Ab dirvos que l' altre día va clavarme una mosse-
gada en un dit, y quan vegé qu' havia portat la seva
ira massa lluny, tot era posarme... pegats de malvas
al clatell.

Y previsoras? Ahir se 'm va vendre la roba blanca
pera comprar sabó ab que rentarla.

De modo que 'm veuriau continuament pregant á
Deu que no se m' estripin los pantalóns, á fi de no en-
senyar los... calsetets que no porto.

Ara la tinch á la *torre*... del carrer d' Amalia.

No es que hi sigui per rés de mal, no senyors; total
per haver clavat una pallisa al sereno, y tirarli 'l xuxo
á la claveguera.

Volguent convence á n' els set municipals de ca-
ball que vingueren pera apoderarse d' ella y portarla
á *buen recaudo*, s' encarà ab mí, dihentme:—Un home
no té d' humillarse may, y menos pera suplicar á n'
aquestos Quimenas y Xanxas, que no son mes qu' uns
ganduls... com tú.—Y donantme un cop de puny al
ventre 'm feu *donar* tot lo qu' havia menjat pera
dinar.

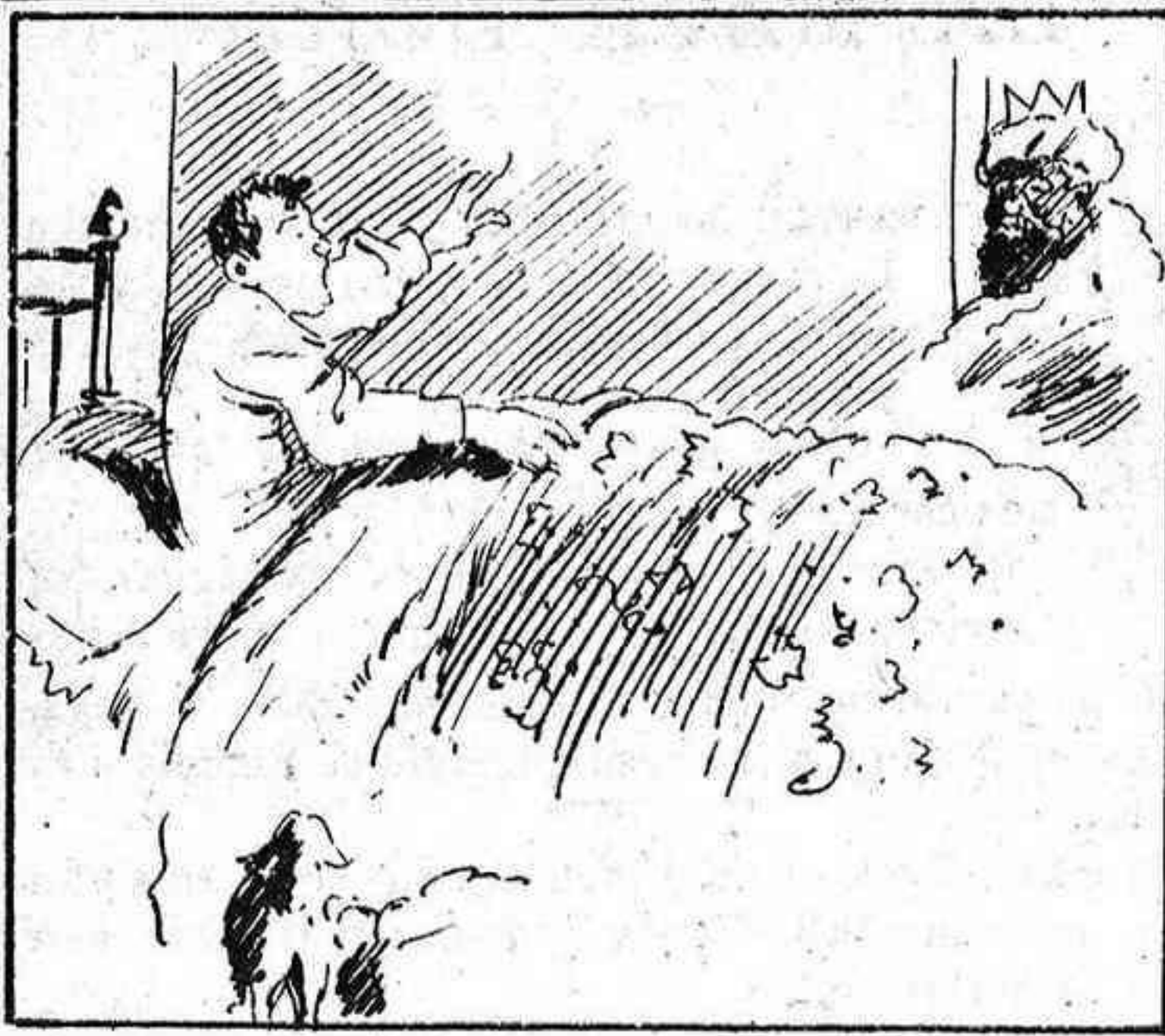
No fá molt se n' ha anat de casa una dona que jo
sempre l' havia tinguda per la meva sogra, que m' ha
vingut á preguntar per la seva mare, qu' es la dona.

Y jo que quan me vaig casar me creya estrenar... un
barret, que 'm regalá, y ara resulta que d' haverme 'l
posat, lo meu cap fá olor de cargols!

Ja que per fi he *caygut del burro*, y sé qui es, he
pensat vendrela á n' el lector de LA TOMASA que
'n dongui mes diners, ab la condició que té de fer
efectiu lo pago, abans que ella surti de la torre, per-
que jo tinga temps de *tocá 'l dos*.

ANTÓN GALCERAN Y .PY.

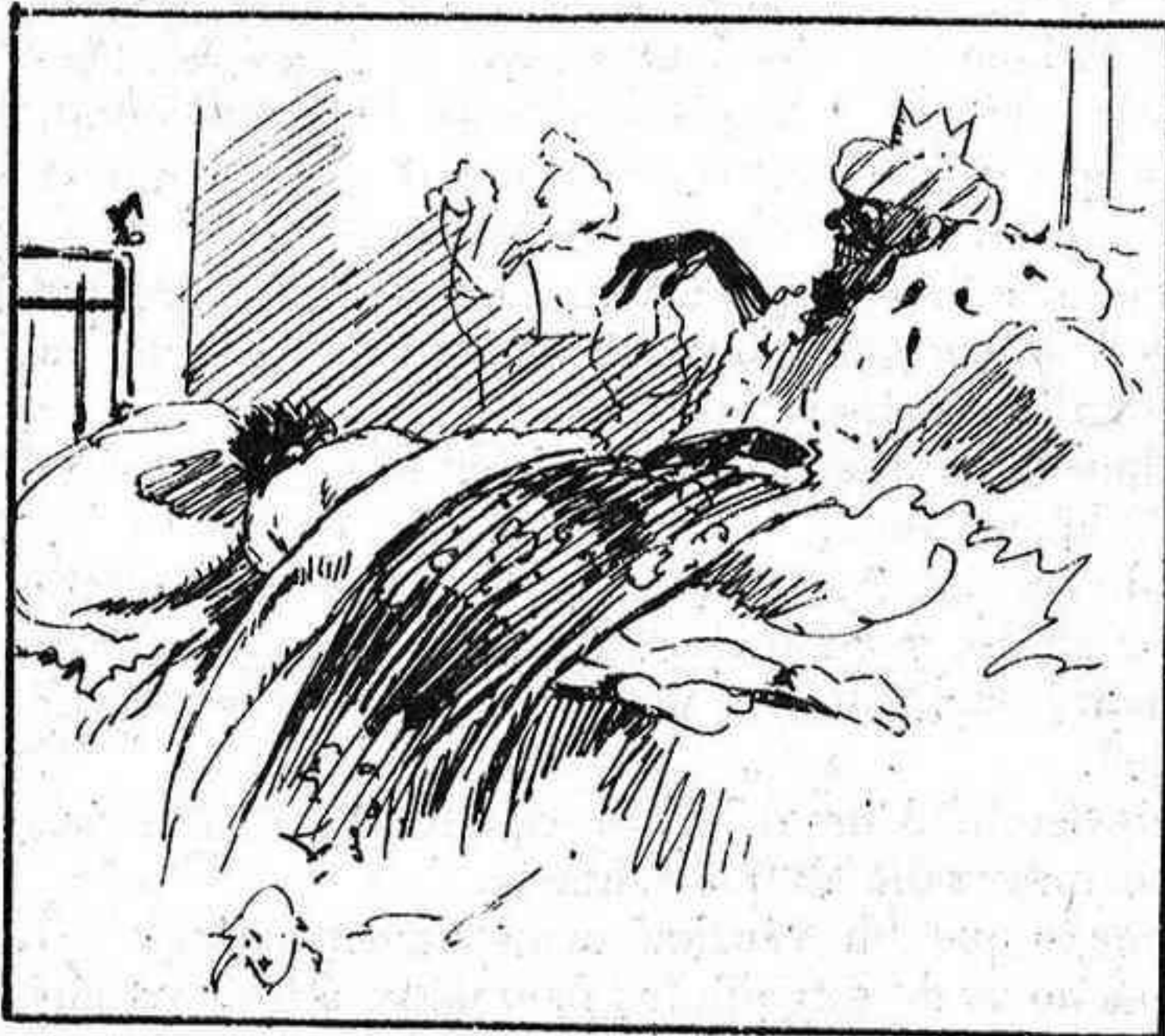
SOMNI DE REYS

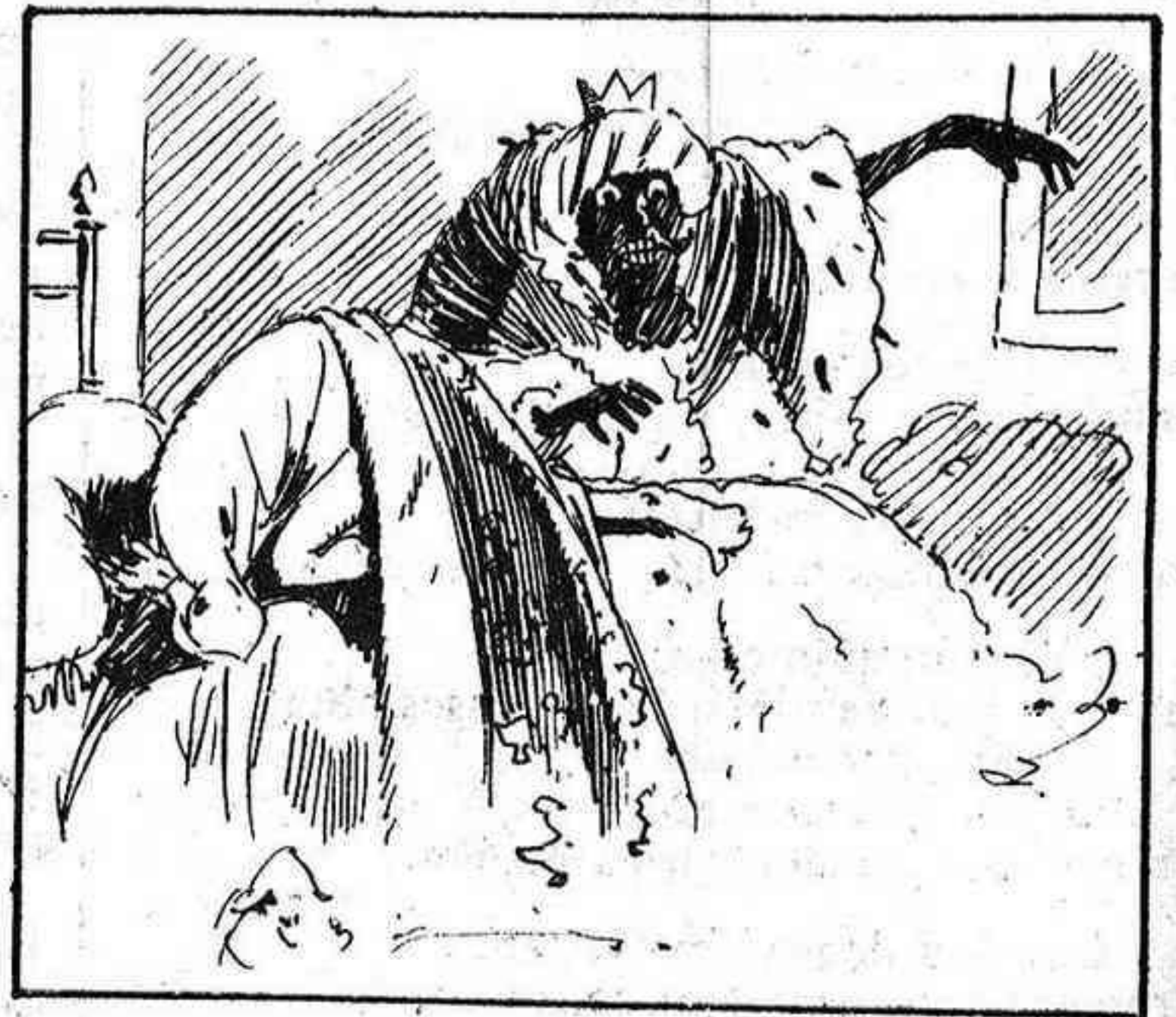
Fuig d' aquí sombra malehidal

Papá!... mamá!... dido!... didal!...

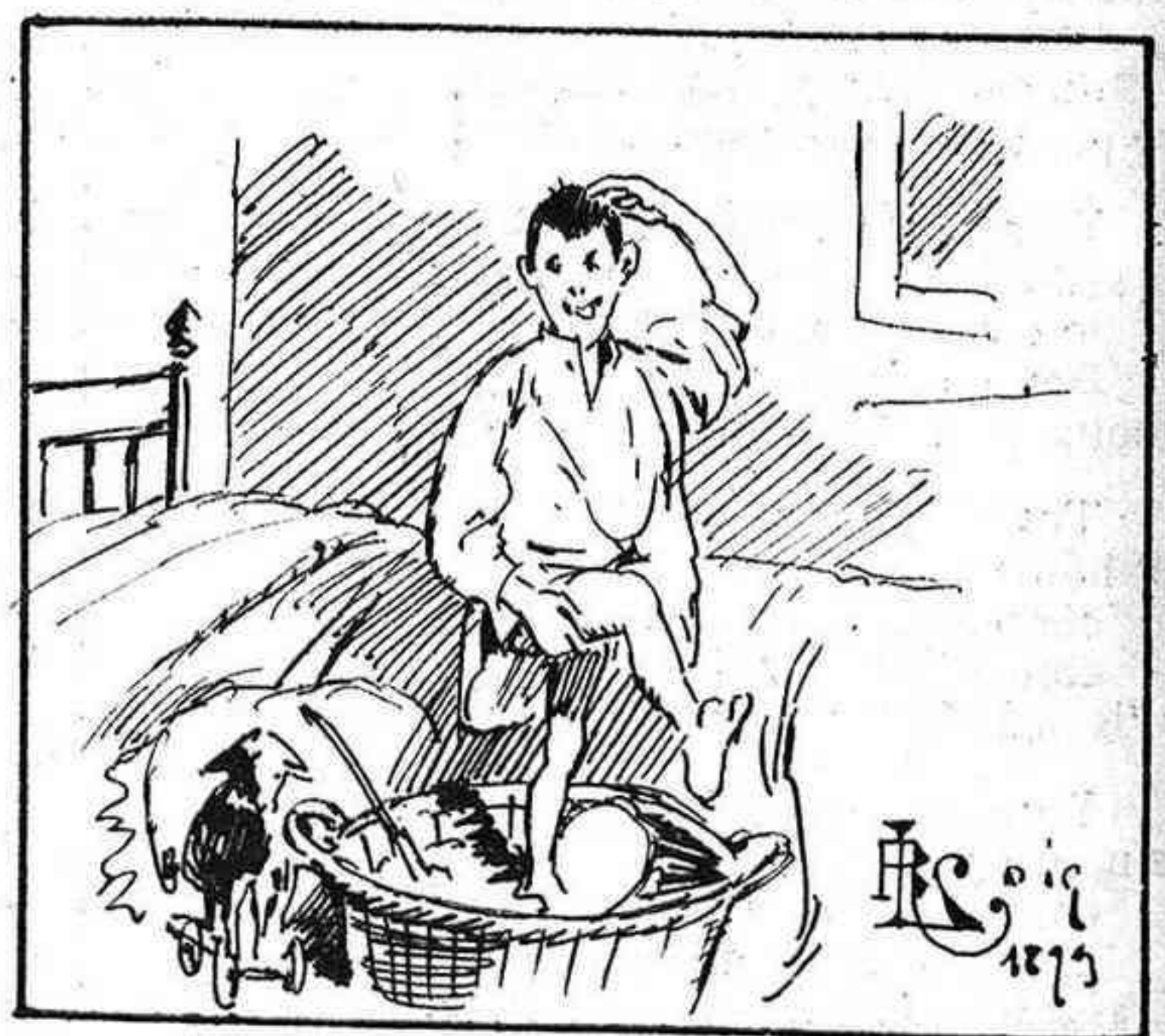
No t' acostis que 'm fas pó!...

Mira que 't tiro un d' allò.

Ay que se m' endú!... no!... no!..

Ay, ma noy!... si era mentida.

1873

LA TOMASA

COSTUMS BARCELONINAS

Qui..... compra maduixas.

Lo secret del Rey Midas

FULLEJANT vells pergamins
un jove, nit tras de nit,
va trobar un manuscrit
fet en caràcters llatins
que 'l preuhat secret guardava
d' aquell Rey Midas felis
que feya que 's convertís
en or tot lo que tocava.
—Seré ditxós—va exclamar
possehit d' inmens content;
y decidit, al moment
vinga objectes que tocar.
Tocá las parets robustas
de sa casa y d' or tornaren,
tocá tot, tot quan trobaren
sas mans, los ferros, las fustas.
No quedá en son interior
de sa casa un moble, rés
que no sigués tot en pés
tot ell una crosta d' or.
Després fent richs als parents,
als amichs, á qui volía,

tothom com Deu lo tenia,
tenia deu mil sirvents.
Res d' aquest mon li faltava,
era lo que 's diu felis,
li estava tothom sumís,
tothom en pés l' adorava.
Lo menjar á sí de qué
or no li tornés, abans
se posava d' or uns guants
y no s' hi tornava ré.
Puig sols quan dins de la boca
lo tenia se 'n lliurava
si á sos llabis li tocava
or també era, y ab no poca
rábia greu y sentiment
mes d' un cop fastidiat,
fins n' havia renegat
prenentho com un torment.

Vingué un dia sens pensar
que se encengué dins son cor
una gran passió d' amor
y á un angel volgué estimar.

Foren moltes que 's prestaren
ab gran, ab boig frenesí
á entregarse á aquell á qui
tanta riquesa admiraren.
Las mes bonicas y hermosas,
las mes sábias, las mes ricas,
que 'n eran ¡ay! de bonicas
que 'n eran ¡ay! de graciosas!
Aquell mortal tan felis
va escullir una de entre ellas,
las otras vinga querellas
mentres feya ella un somrís.
L' apreta contra son cor
y al donarli un bés ardent,
aquella cara al moment
queda convertida en or.
—¡Malehida, oh sort crudel!—
exclama 'l jove indignat,
—¡que soch, si fins tinch privat
fe un petó á uns llabis de mel!

JOSEPH ALADERN.

Llissons Amorosas

A mon amich lo aplaudit autor dra-
mátich en JOSEPH MARIA POUS.

Ton llibre estúdio ab deliri
y son mas passións tan certas,
qu' estaré trist mentre 'l miri
per sobre de las cubertas.

Ets lo llibre que mes forras
mon cap, fullejar te vull
per véure si al darrer full
m' hi trobas á mi y m' esborras.

Ets llibre que 'l primé día
ja 'l titul me vá dar gana
d' estudiarte y sols volía
véuret la primera plana;
y avuy que la veig, ansío
llegirte 'l demés que 'm falta,
qu' en 'questa classe confio
que tindré nota molt alta.

La conversa ab tú obtindré,
si 'is teus escrits van segurs
y per xó 't segueixo 'l curs
y ab afany t' estudiaré.

perque ab tú l' assignatura
hont hi aprench per mes gloria
son las llissóns de memoria
perque l' exámen m' apura.

Per lo tant, oposicións
faig á tothom ab bon tino,
no 'm reprobis las llissóns;
las sé ja, ab tú m' examino.

Y crech qu' á la teva classe
no farán que 'l suspens temi:
Dònam 'l mes petit premi
pero no 'm donguis carbassa.

JOSEPH O. MOLGOSA.

CANTARS

UNA agulla, com per cástich,
abrassante va ferirme;
al pendre mel de las brescas
surten abellas que fiblan.

Estesa ta cabellera
cau pels costats del teu rostre;
d' aquest dossier jo voldria
besar l' imatge de sota.

Vas escotada, y al pit
una creu portas penjada;
jo ja sè perque li dús;
per desembruixar miradas.

Lo rellotje que dús tú
fins tenint corda no vá
com te 'l posas sobre 'l cor
la fredor lo fá pará.

Ne diuhen lluna de mel,
dels primers mesos de boda;
ne diuhen lluna y fan bè;
perque quasi may hi es tota.

Tot picantme ab la má al pit:
«Aquí 't sento 'l cor» vas dirme,
y 'm drincavan los diners
del butxacó de l' hermillá.

VÍCTOR BROSSA Y SANGERMAN

ACUDITS

Son los homes uns vanitosos tan estranys, que poden perdonar la injuria de qui 'ls ha dit lladres, pero may la de qui 'ls ha dit tontos.

* *

Quan lo ventre está més buyt, es quan pesa més per fer abaixar al home.

* *

Deu va fer á la dona; los homes han fet á la dama. Si Eva pogués tornar tal com era, la pendriam per una bogadera. La serp no li oferiria pomas, nosaltres l' hi apedregariam.

* *

Hi ha tres menas d' amichs. Uns que 'ns estiman, uns que 'ns explotan y uns que 'ns aborreixen.

* *

La conversació en tertulia, es una gran manera de no tení d' escoltá.

JOSEPH FELIU Y CODINA.

Madrid.—Janer de 1893.

Lo célebre clown Butxarelli del circo de Sant Petersburg.

un municipal ensopit

ESCOLTI, Municipal:
Las joyas de la Roser,
La fuerza de la conciencia,
Judas, Ateos y Creyents,
En el seno de la muerte,
La casa payral, Oijer,
Caritat, L' olla de grills,
Tal hi va que no s' ho creu,
Para tal culpa tal pena,
Lo rellotje del Monseny,
Las reliquias de una mare,
L' agulla, Celos de un Rey...
Los autors d' aquestas obras
tots son uns grans amichs meus
y 'ls hi porto molt d' apreci...
—,Y á mi que me cuenta usted!

J. MIRALLES.

Facsimil del qu' ha cobrat mes del tarugo Panamá.

LA GRAN ESTIMACIÓ!

QUE no 't recordas Roseta d' aquell temps tan deliciós, que passavam l' estoneta ab dols coloqui amorós al peu de ta finestreta? ¿No 't recordas que quan jo engrescat 'm propassava, tú 'm deyas «¡alto minyó!» á lo que jo 't contestava... es la gran estimació!

Avuy que ja som casats y lligats ab forsa llassos, no mes fas que disbarats y ja no 't tinch en mos brassos com llavors, enamorats. Avuy, no temis per xó que á n'a mí no 'm podrás vence, puig quan vingui l' ocasió si 't dono un clatellot, pensa... que es la gran estimació!

F. AROLAS.

QUENTOS

Al sortir de casarse en Ramón que conta ja 32 anys, se refregava las mans de content y estranyantho 'ls amichs li preguntaren.

—¿Per qué estás tan alegre Ramón?

—Home, molt senzill, —'ls contestá perque desd' avuy en avant tinch molts punts de semblansa ab Jesucrist.

—A veure... explicat.

—A Jesucrist com á mi als 33 anys lo crucificaren.

ARTUR CASADEMUNT.

Feren compareixe un deixepre del deu Baco al Jutjat, y un cop presa la declaració li digueren que la firmes.

—No se escriure avuy—contesta.

—Home es estrany aixó—digue 'l jutje—¿y 'ls altres dias que 'n sabeu?

—No més ne se quant estich borratxo.

—¿Y aixó per qué?

—Perque faig esses.

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

NOCTURN

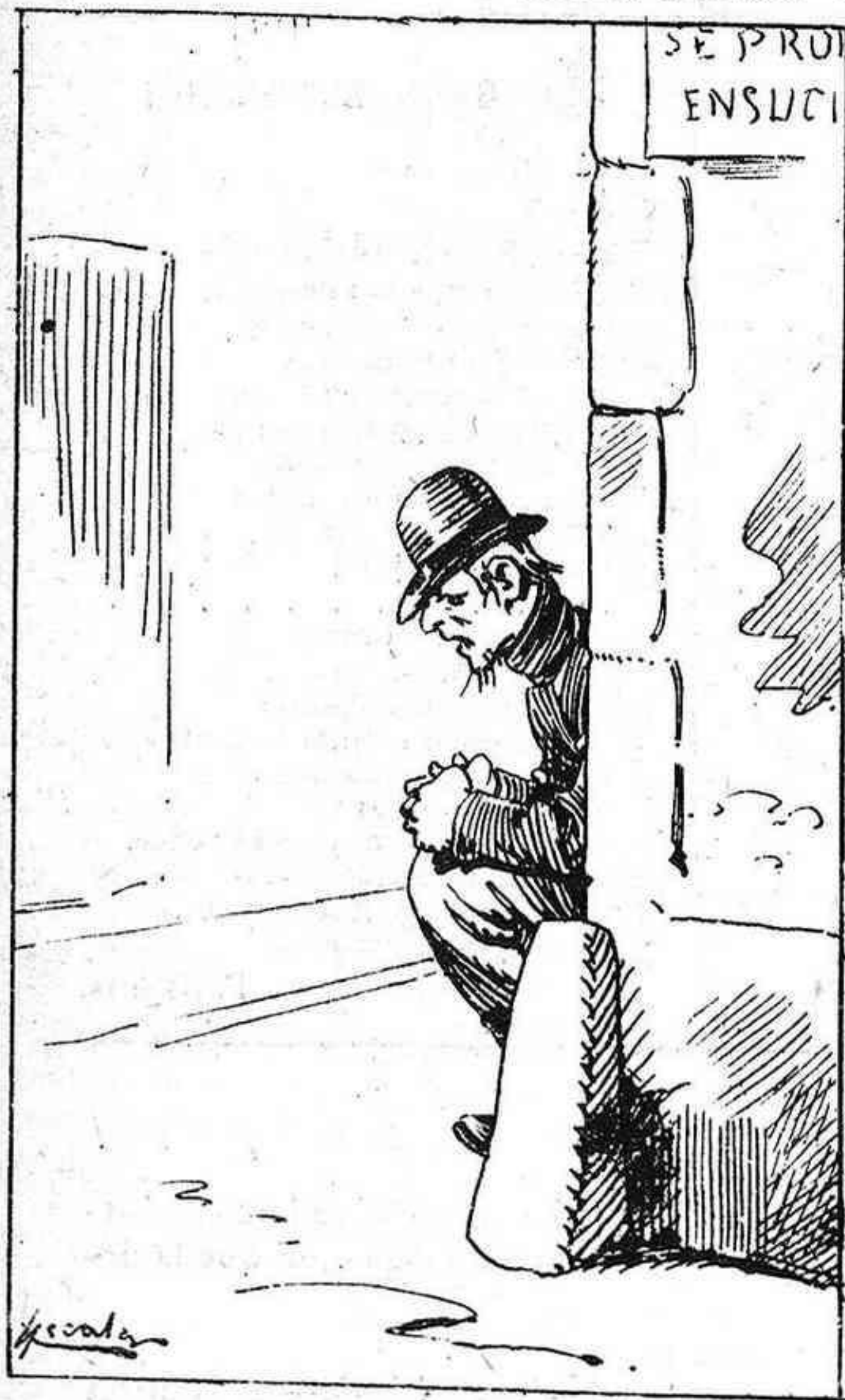
(A mon amich J. Manubens V.)

Es de nit, no plou ni neva,
 es un dia de bonansa,
 en lo cel s' hi veu estrelles
 y una lluna mol remaca.
 Tot reposa en gran silenci,
 sols se sent, alguna qu' altra
 vegada, lo crit que fa
 una somera que brama.
 D' un campanar, lo relotje,
 toca duas batalladas,
 y tot d' un moment, se veu
 sortir un bulto d' una escala.
 Fuig corréns, atolandrát,
 mes depressa qu' una máquina.
 Quan ha passat un ratét
 d' allí s' en veu surtí un altre
 mes depressa que corréns,
 dona á n' el carré un' ullada,
 es convéns que ningú hi há
 y sens perdre un moment, marxa.
 Travessa molts carreróns,
 y quan fa mitja hora escasa
 que camina, es posa al mitj
 d' una portalada estranya.
 Puia ab precipitació.

y quan es á mitja escala,
 es para devant d' un quarto
 y dona tres cops en calma.
 Al cap d' un rato d' aixó,
 s' obra una porta... tancada,
 surt aquell bulto primer
 y diu:—La cosa va mala.—
 Llavors los dos entran dins,
 poch á poch, contan las passas,
 y palpánt per las paréts
 arriban fins á una cambra
 ahónt á dintre un ser humá
 sobre un catre ronca ab calma.
 Lo primér bulto se n' hi entra,
 lo segón afora aguarda,
 queda tot en gran silenci,
 y... un jayl se sent dins la cambra.
 Surt depressa 'l primér bulto
 y á n' el segón l' hi diu:—Are.—
 Entren á dins tots plegáts
 lo segón un nin n' agafa...
 y esclama tot contentót:
 —Mira s' assembla á son pare.
 —Que siga l' enhorabona,
 ¿sent, partera?
 —Moltas gracias.

SALVADOR BONAVÍA FLORES.

REFRAN POPULAR

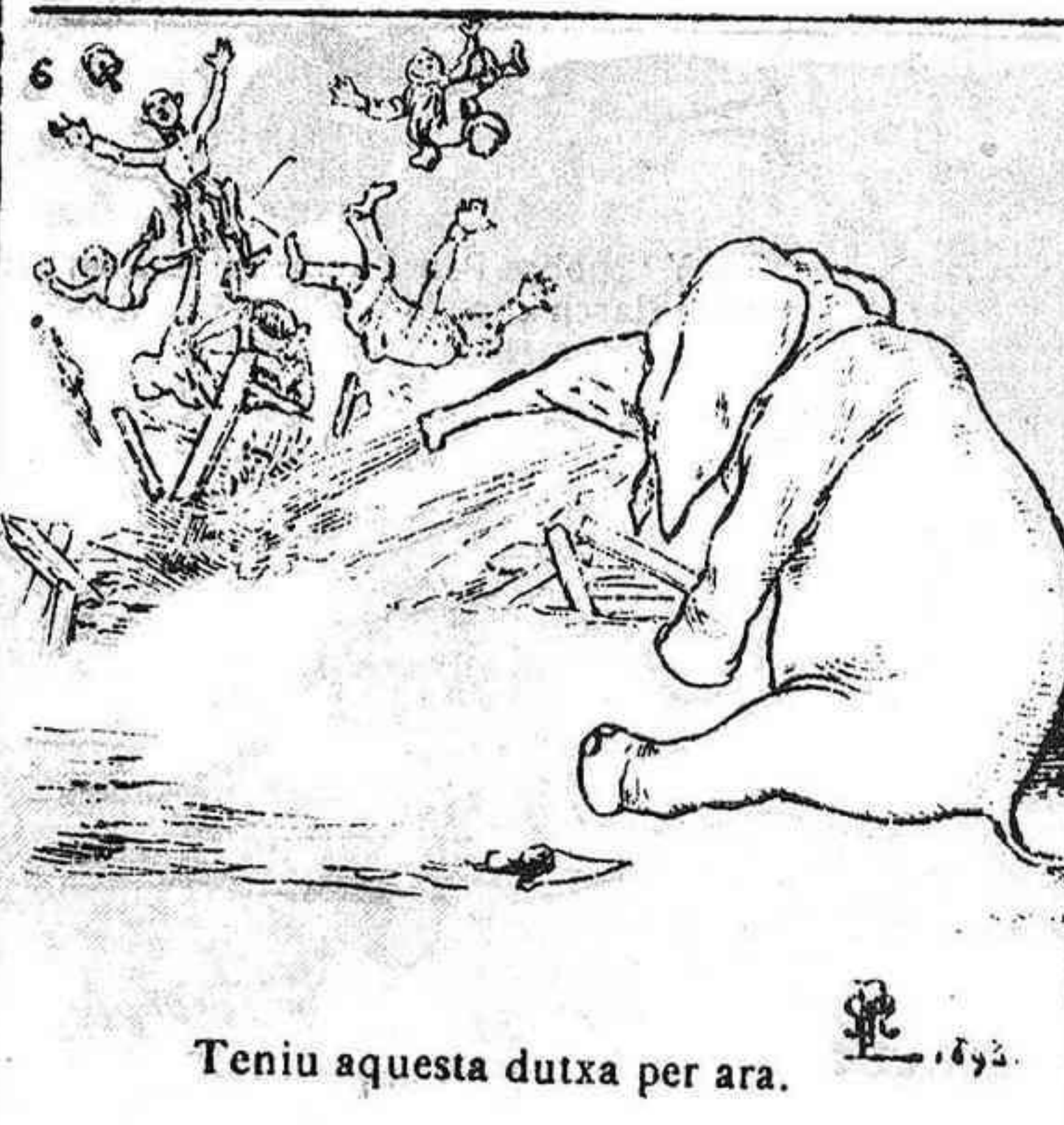
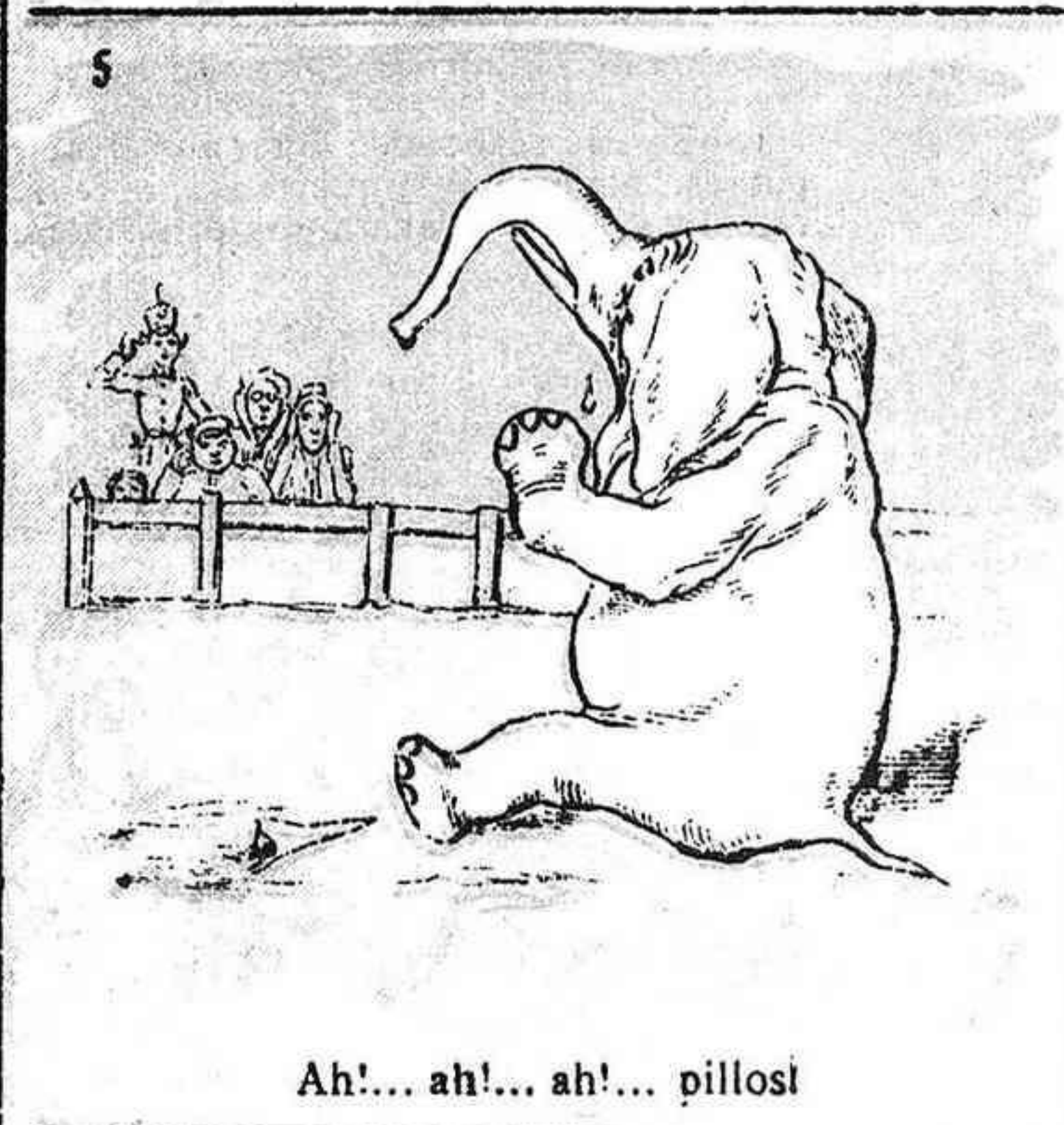
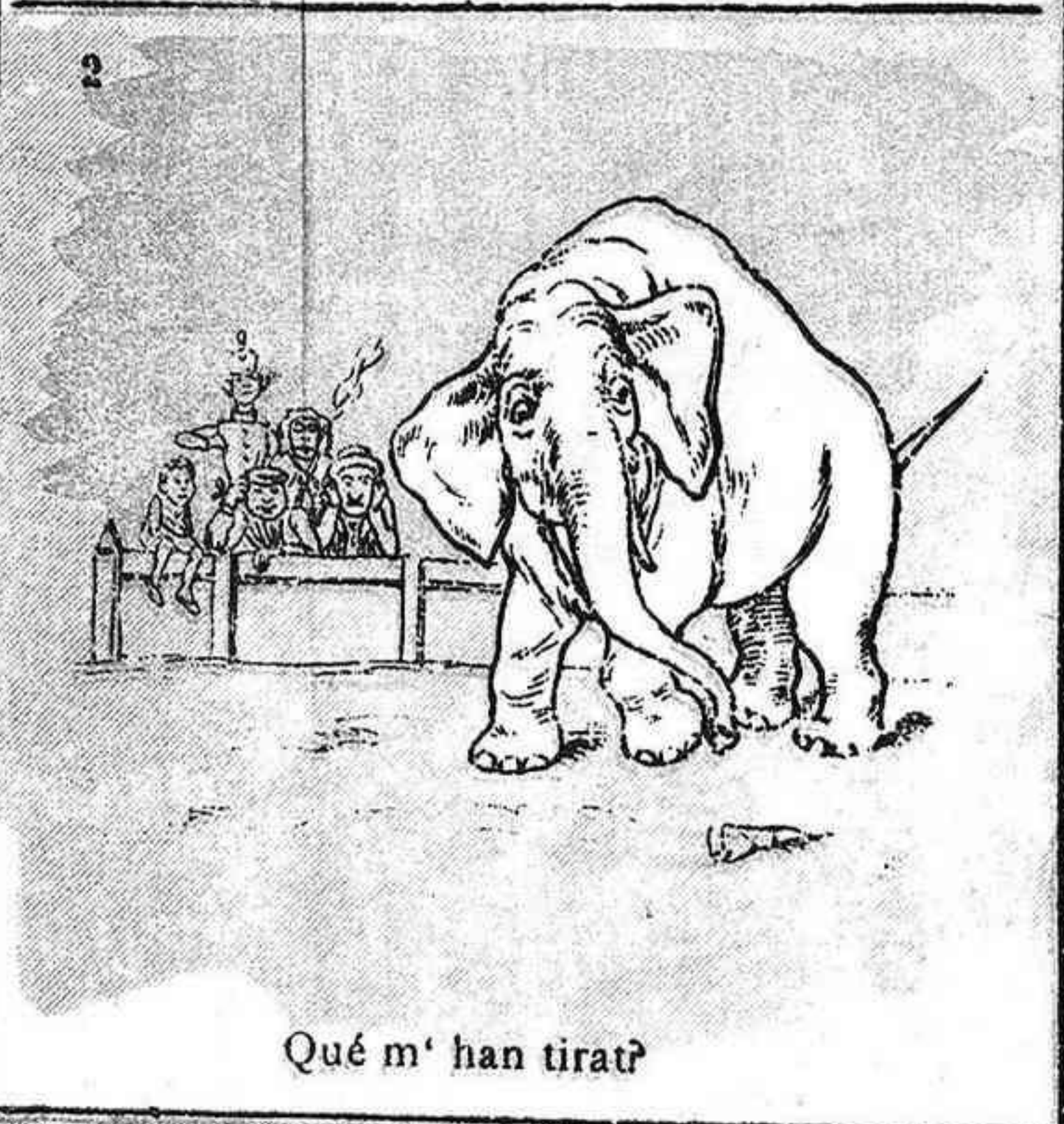
Tal farás.....

! tal trobarás.

BESTIAS DE CASA

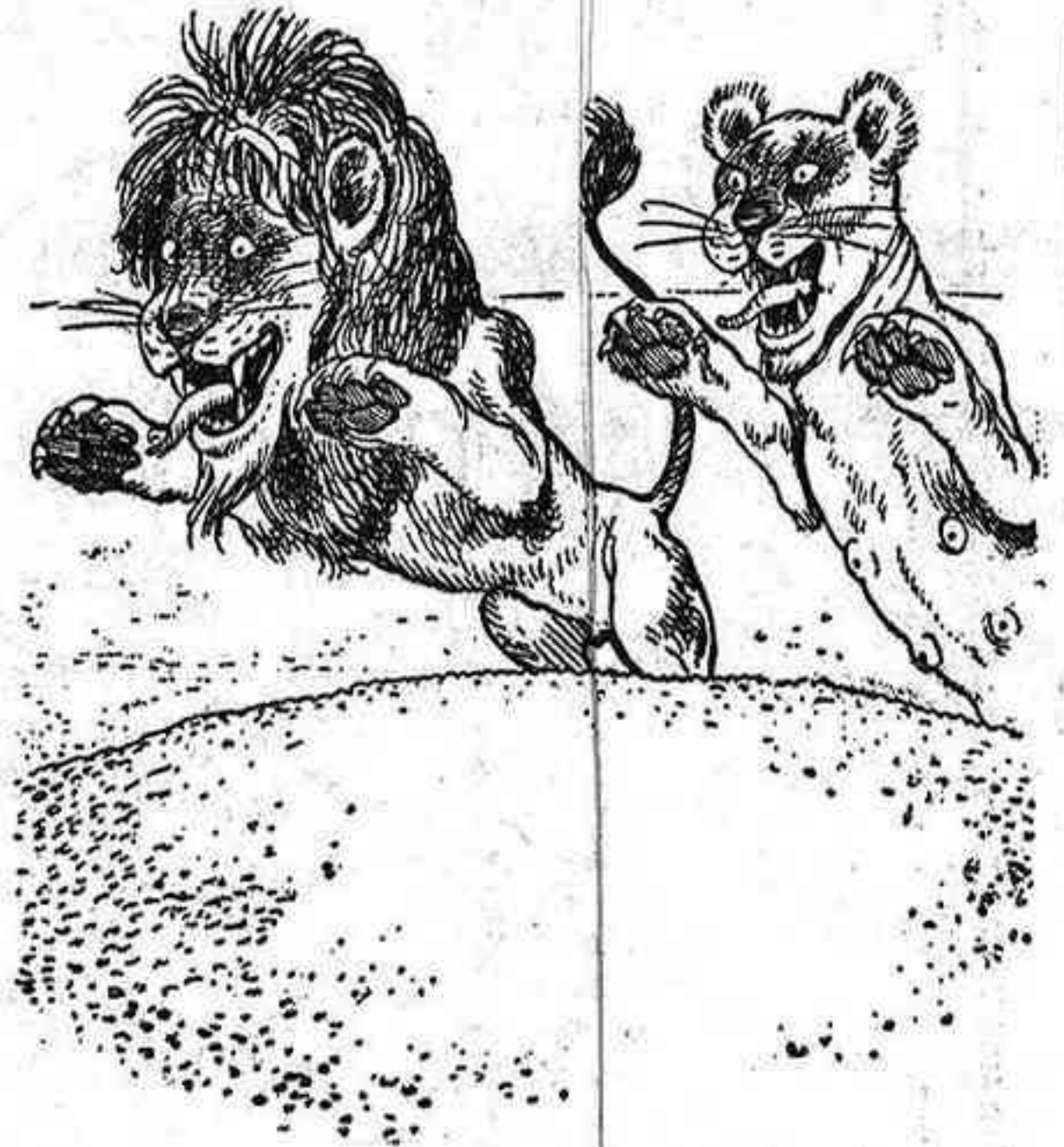
UN HOME DE FERRO..... COLAT

1.—En Pau acabant de dinar á cá l' Afarta-pobres, cala foch á un quartelero, obra 'l parassol y s' en va á dar un tom pels deforas.

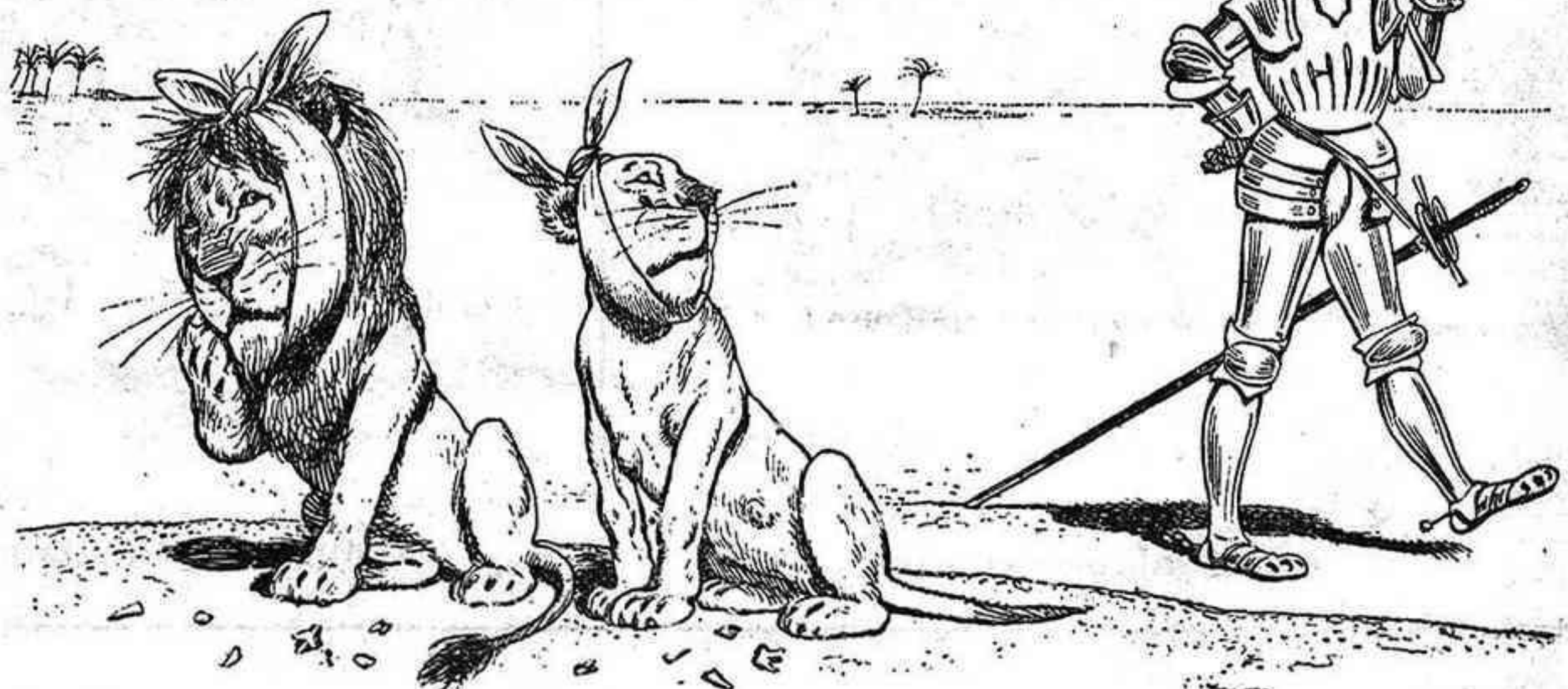
3.—Y 'l pobre Pau á las primeras sarpadas cau tan llarch com lo seu sant.

2.—Aquest famulench matrimoni, al veurel, se prepara per l' embestida.

4.—Pero al' clavar [aquellas] bestiolas los seus ullals sobre lo que creyan succulents pantorrillas, quedan desgraciadas de las barras.

5.—Y mentres l' infelis matrimoni, després d' haver prés las primeras precaucions, tracta d' anar á veure un dentista, en Pau exclama, rient: ¡Torneuhi!

CALENDARI PERA L' ANY 1893

JANER	FEBRER	MARS	ABRIL	MAIG	JUNY
1 dium. Circunció	1 dimec. s. Ignaci.	1 dimec. s. Rosendo.	1 dis. s. Venanci, b.	1 dill. s. Felip, apl.	1 dij. sts. Corpus.
2 dill. s. Macari.	2 dij. La Purificació de Ntra. Sra	2 dij. s. Nimplici.	2 dium. Pascua de Ressurrecció.	2 dim. s. Anastasi.	2 div. s. Pere Marc.
3 dim. s. Daniel.	3 div. s. Nicolau, b.	3 div. s. Emeteri.	3 dill. s. Benet.	3 dimec. sta. Creu	3 dis. s. Isaac monjo
4 dimec. s. Tito.	4 dis. s. Andreu.	4 dis. s. Cassimir.	4 dim. s. Isidoro.	4 dij. sta. Monica	4 dium. s. Francisco
5 dij. s. Telesforo.	5 dium. sta. Agata.	5 dium. s. Nicolau.	5 dimec. s. Vicens.	5 div. s. Pio V.	5 dill. s. Bonifaci.
6 div. Los Reys.	6 dill. sta. Dorotea.	6 dill. s. Olaguer	6 dij. s. Celesti, p.	6 dis. s. Joan Ant.	6 dim. s. Norbert.
7 dis. s. Ramon de P.	7 dim. s. Romualdo.	7 dim. s. Tomas	7 div. s. Epifani, b.	7 dium. s. Estanislao	7 dimec. s. Pere, b.
8 dium. s. Teofilo.	8 dimec. s. Joan de Mata, fundador.	8 dimec. s. Joan de D	8 dis. s. Alberto M.	8 dill. Ap. s. Miquel.	8 dij. s. Medard.
9 dill. s. Marcelino.	9 dij. sta. Apolonia.	9 dij. sta. Francisca	9 dium. sta. Maria.	9 dim. s. Gregori N.	9 div. Lo Sagrat Cor de Jesus.
10 dim. s. Gonzalo.	10 dill. s. Benigne.	10 div. s. Melito.	10 dimec. s. Antoni.	10 dimec. s. Antoni.	10 dis. sta. Margarida
11 dimec. s. Higiní.	11 dij. sta. Guillem.	11 dis. s. Eulogi.	11 dill. s. Ezequiel.	11 dij. La Ascensió	11 dium. s. Bernabe.
12 dij. s. Benet abad.	12 div. s. Guillem.	12 dium. s. Gregori.	11 dim. s. Leo I.	12 div. s. Domingo.	12 dill. s. Onofre.
13 div. s. Gumersindo	13 dis. Los set. sants servents de Maria.	13 dill. s. Ramiro.	12 dimec. s. Victor.	13 dis. s. Pere Regal.	13 dim. s. Antoni de P
14 dis. s. Hilari b.	14 dium. sta. Eularia	14 dim. sta. Matilde.	13 dij. s. Hermenegildo rey de Sev.	14 dium. La Verge dels Desamparats	14 dimec. s. Basili.
15 dium. Lo Dulcisim Nom de Jesus	15 dill. s. Benigne.	15 dimec. sta. Madro na, verge.	14 div. s. Tiburci, m.	15 dill. s. Isidro llaur.	15 dij. s. Modest.
16 dill. s. Marcelo p.	16 dim. s. Valenti.	16 dij. s. Heribert.	15 dis. sta. Basilisa.	16 dim. s. Joan Nep.	16 div. s. Quirse.
17 dim. s. Anton ab.	17 dimec. s. Faustino	17 div. s. Patrici.	16 dium. s. Toribi.	17 dimec. s. Pascual	17 dis. s. Manel
18 dimec. La Catedral de sant Pere	18 dij. sta. Julia y 5000 comps mts	18 dis. s. Gabriel Arc	17 dill. s. Aniceto, p.	18 dij. s. Felix de C.	18 dium. s. March.
19 dij. s. Canut, rey.	19 div. s. Pere Tomas	19 dium. s. Joseph	18 dim. s. Eleuteri.	19 div. s. Pere Celest.	19 dill. s. Gervasi
20 div. s. Fabià papa.	20 dis. s. Simeo b.	20 dill. s. Aniceto.	19 dimec. s. Vicens.	20 dis. s. Bernardi.	20 dim. s. Silveri.
21 dis. s. Fructuos, b.	21 dium. s. Conrat.	21 dim. s. Benet ab.	20 dij. sta. Ignés	21 dium. Pascua de P	21 dimec. sant Lluís.
22 dium. s. Vicens E.	22 dill. s. Lleó, b.	22 dimec. s. Deogracias bisbe y c.	21 div. s. Anselm.	22 dill. sta. Rita de C.	22 dij. S. Paulino.
23 dill. s. Ildefonso	23 dim. s. Felix, b.	23 dij. s. Joseph Oriol	22 dis. s. Sotero papa	23 dim. Aparició de s. Jaume	23 div. s. Joan.
24 dim. s. La Descensió de Ntra. Sra	24 dimec. Catedral de s. Pere en Ant.	24 div. Los Dolers de Nostra Senyora.	23 dium. s. Jordi.	24 dimec. s. Susagna	24 dis. s. Joan, Bpt
25 dimec. C. de s Pau	25 dij. sta. Margarida	25 dis. Anunciació.	24 dill. s. Gregori	25 dij. sta. Magdalena	25 dium. s. Guillem.
26 dij. sta. Paula v.	26 div. s. Matias, apl.	26 dium. de Rams.	25 dim. s. March.	26 div. s. Felip Neri.	26 dill. sants Joan y Pau, germans.
27 div. s. Joan Crisos.	27 dis. s. Avertano.	27 dill. s. Rupert, b.	26 dimec. Ntra. Sra del Bon Concell.	27 dis. s. Joan P., mar.	27 dim. s. Ladislao.
28 dis. s. Cirilo, b.	28 dium. Ntra. Sra. de Guadalupe	28 dim. s. Sixto III.	27 dij. s. Pere Arm	28 dium. s. Just.	28 dimec. s. Lleó II.
29 dium. s. Francisco	29 div. s. Baldomero	29 dimec. s. Eustasi.	28 div. s. Prudenci.	29 dill. s. Maxim, b.	29 dij. s. Pere y sants Pau, apòstols.
30 dill. sta. Martina.	30 dim. s. Macari.	30 dij. s. Joan Climac	29 dis. s. Pere de Ver.	30 dim. s. Fernando.	30 div. Comemoració de s. Joan ap.
31 dim. s. Pere Nol.		31 div. s. Amadeo	30 dium. Ntra. Sra. de Montserrat	31 dimec. Ntra. Sra. del Amor Hermos	

JULIOL

AGOST

SETEMBRE

OCTUBRE

NOVEMBRE

DECEMBRE

1 dis. S. Galo bisbe.	1 dim. s. Pere Adv.	1 div. s. Gil abad	1 dium. Ntra. Sra. del Roser.	1 dimec. Tots Sants	1 div. s. Eloy, bisbe
2 dium. La Preciosissima Sanch	2 dimec. Ntra. Sra. dels Angels.	2 dis. s. Antoli mr.	2 dill. s. Angel	2 dij. Comemoració dels difunts.	2 dis. sta. Bibiana.
3 dill. s. Trifo, mr	3 dij. La Invenció de s. Estebe.	3 dium. sta. Serapia	3 dim. s. Candi mr.	3 div. s. Valenti.	3 dium. s. Francisco.
4 dim. s. Laureano.	4 div. s. Domingo G.	4 dill. sta. Rosa.	4 dimec. s. Francesch d' Asis.	4 dis. s. Carlos.	4 dill. sta. Barbara.
5 dimec. s. Miquel	5 dis. N. S. de Neus.	5 dim. s. Llorens.	5 dij. s. Atilano.	5 dium. s. Zacarias	5 dim. s. Sabas abat
6 dij. s. Isaias prof	6 dium. Transfiguració del Senyor.	6 dimec. s. Petroni.	6 div. s. Bruno.	6 dill. s. Sever, b.	6 dimec. s. Nicolau.
7 div. s. Fermi, mr.	7 dill. s. Cayetano.	7 dij. sta. Regina v.	7 dis. s. March papa.	7 dim. s. Florenci	7 dij. s. Ambros, b.
8 dis. sta. Isabel, m.	8 dim. s. Ciriac.	8 div. La Nativitat de Ntra. Sra	8 dium. sta. Brigida.	8 dimec. Los Sants Martirs coronats.	8 div. La Concepció
9 dium. s. Cirilo.	9 dimec. s. Roman.	9 dis. s. Gorgoni	9 dill. s. Dionisi.	9 dij. s. Teodoro.	9 dis. sta. Leocadia.
10 dill. s. Cristofol.	10 dij. s. Llorens mr	10 dium. s. Nicolau	10 dim. s. Francisco.	10 dim. s. Andreu A	10 dium. sta. Eularia.
11 dim. s. Pio I, papa	11 div. s. Tiburci.	11 dill. s. Proto.	11 dimec. s. Nicasi b.	11 dis. s. Marti, bisbe	11 dill. s. Damás, p.
12 dimec. sant Joan.	12 dis. sta. Clara, vg	12 dim. s. Eulogi, b.	12 dij. N. S. del Pilar	12 dium. Lo Patrocini de Ntra Senyora	12 dim. Ntra. Sra. de Guadalupe.
13 dij. s. Anaclet.	13 dium. s. Hipolit.	13 dimec. s. Felip m.	13 div. s. Eduardo.	13 dill. s. Homobono	13 dimec. sta. Llucia
14 div. s. Bonavent.	14 dill. s. Eusebi.	14 dij. s. General.	14 dis. s. Calixto p.	14 dim. s. Serapi.	14 dij. s. Esperedí.
15 dis. s. Camilo.	15 dim. La Assunció	15 div. s. Nicomedes.	15 dium. sta. Teresa.	15 dimec. s. Eugeni.	15 div. s. Eussebi.
16 dium. Lo Trlump de la Sta. Creu.	16 dimec. s. Roch.	16 dis. s. Corneli p.	16 dill. s. Galo	16 dim. s. Eugeni.	16 dis. s. Valenti.
17 dill. s. Alex, conf.	17 dij. s. Lliberat, m.	17 dium. s. Lambert.	17 dim. sta. Eduvigis	17 dimec. s. Eugeni.	17 dium. s. Llatzer.
18 dim. sta. Sinforosa	18 div. sta. Elena.	18 dill. s. Ferreol.	18 dimec. s. Lluch.	18 div. sant Gregori.	18 dill. N. S. de la O.
19 dimec. s. Vicens.	19 dis. s. Magi, mr.	19 dim. s. Genaro b.	19 dij. s. Pere d' Alcántara	18 dis. s. Maxim, b.	19 dim. s. Nemesi.
20 dij. s. Elias, prof.	20 dium. s. Joaquim.	20 dimec. s. Eustaquí	20 div. s. Joan Cancio	19 dium. sta. Isabel.	20 dimec. s. Domingo
21 div. s. Daniel, prf.	21 dill. sta. Joana F.	21 dij. s. Mateo apost.	21 dis. s. Hilari.	20 dill. s. Felix de V.	21 dij. s. Tomás ap.
22 dis. sta. Maria Magdalena, penit.	22 dim. s. Timoteo.	22 div. s. Maurici.	22 dium. sta. Maria.	21 dim. s. Gelasi.	22 div. s. Zenón, mr.
23 dium. s. Apolinar	23 dimec. s. Felip B.	23 dis. sta. Tecla	23 dill. s. Pere Pascual	22 dimec. sta. Cecilia	23 dis. sta. Victoria.
24 dill. sta. Cristina.	24 dij. s. Bartomeu.	24 dium. Ntra Sra. de la Mercè.	24 dim. s. Rafel	23 dij. s. Climent.	24 dium. s. Delfi, b.
25 dim. s. Jaume ap.	25 div. s. Lluís, rey	25 dill. sta. Maria de Cervello.	25 dimec. s. Crispin.	24 div. s. Joan de C.	25 dill. Nadal.
26 dimec. sta. Agna.	26 dis. s. Ceseri, papa	26 dium. s. Ciprià.	26 dij. s. Evaristo.	25 dis. sta. Caterina.	26 dim. s. Esteve.
27 dij. s. Pantaleo.	27 dium. P.C de Maria	27 dimec. s. Cosme.	27 div. s. Vicens.	26 dium. Los Desposoris de Nta. Sra.	27 dimec. s. Joan ap
28 div. s. Victor, papa	28 dill. s. Agustí, b.	28 dij. s. Wenceslao.	28 dis. s. Simó, ap.	27 dill. s. Facundo.	28 dij. Los Sants 12 nocents mártirs.
29 dis. sta. Marta.	29 dim. sta. Sab na.	29 div. La Dedicació de san Miquel.	29 dium. s. Narcis.	28 dim. s. Gregori III.	29 div. s. Tomas
30 dium. s. Abdón.	30 dimec. sta. Rosa	30 dis. s. Geroni dctr	30 dill. s. Claudi.	29 dimec. s. Sadurní	30 dis. La Traslació de s. Jaume ap
31 dill. s. Ignaci.	31 dij. s. Ramón		31 dim. s. Quinti, mr	30 dij. s. Andreu apl.	31 dium. s. Silvestre.

AVIS

La lámina *Qui compra maduixas* que presentém avuy á nostres llegidors, es cópia del magnífich quadro fotogravure días ha exposat en lo saló de descans del Teatro Romea, obra del distingit fotógrafo A. Ferrepiere artista especial per aquesta classe de treballs.

Posteriorment hem sapigut que dit quadro ha sigut regalat per dit fotógrafo á la Empresa del citat teatro.

LITOGRAFIA BARCELONESA

DE

Ribera y Estany

5, Sant Ramón, 5. = Barcelona.

